

Cēsu novada pašvaldība

Publiskā apspriešana par vēja parku
būvniecības ierobežojumiem Cēsu
novadā

Aptaujas rezultāti, 2025

Saturs

Ievads.....	3
1. Aptaujas metodoloģija.....	4
2. Aptaujas rezultāti	7
Cēsu novada raksturojums un aptaujas respondenti.....	7
Aptaujas jautājums nr. 1. Aptaujas respondentu raksturojums.....	14
Aptaujas jautājums nr. 2. Aptaujas respondentu viedoklis par vēja elektrostaciju ar jaudu virs 20 kW un vēja parku būvniecību Cēsu novadā.....	16
Aptaujas jautājums nr. 3. Aptaujas respondentu viedoklis par aizlieguma nepieciešamību Cēsu novada teritorijas plānojumā vēja parku būvniecībai ainaviski vērtīgās teritorijās	18
Aptaujas jautājums nr. 4. Aptaujas respondentu viedoklis par aizlieguma nepieciešamību Cēsu novada teritorijas plānojumā vēja parku būvniecībai konkrētajās ainaviski vērtīgās teritorijās ar papildus priekšlikumiem	20
Aptaujas jautājums nr. 5. Aptaujas respondentu viedoklis par 2 km būvniecības aizlieguma zonas noteikšanu ap Cēsu novada pilsētām un ciemiem novada teritorijas plānojumā vēja parku būvniecībai	22
Aptaujas jautājums nr. 6. Aptaujas respondentu viedoklis par vēja turbīnu izvietojuma ierobežojumiem ap vēsturiskajiem mazciemiem, kuru nosaukumi ir zināmi, bet kuriem nav oficiāli noteiktas robežas, Cēsu novada teritorijas plānojumā vēja parku būvniecībai.....	24
Aptaujas jautājums nr. 7. Aptaujas respondentu anketās visbiežāk minēto mazciemu un ciemu nosaukumi, kuros vajadzētu ierobežot vēja elektrostaciju būvniecību.....	25
Aptaujas jautājums nr. 8. Aptaujas respondentu viedoklis par pietiekamu attālumu no vēja turbīnas līdz dzīvojamai vai publiskai apbūvei.....	29
Aptaujas jautājums nr. 9. Aptaujas respondentu viedoklis par pieļaujamo maksimālo vēja turbīnas augstumu (kopējais augstums līdz spārna galam) Cēsu novadā.....	31
Aptaujas jautājums nr. 10. Aptaujas respondentu viedoklis par vēja parku būvniecības aizliegumu bioloģiskās lauksaimniecības zemēs un bioloģiski vērtīgos zālajos	34
Aptaujas jautājums nr. 11. Aptaujas respondentu viedoklis par vēja parku būvniecības aizliegumu vecajos un bioloģiski vērtīgajos mežos.....	35
Aptaujas jautājums nr. 12. Aptaujas respondentu viedoklis par Cēsu novada pašvaldības iniciatīvu virzīt Āraišu kultūrvēsturiskās ainavas apvidu UNESCO nominācijai	36
Aptaujas jautājums nr. 13. Aptaujas respondentu viedoklis par ierobežojumiem vēja elektrostaciju būvniecībai kultūras pieminekļu tuvumā	37
Aptaujas jautājums nr. 14. Aptaujas respondentu viedoklis par vēja turbīnu izvietojuma ierobežojumiem tūrisma un rekreācijas teritorijās Cēsu novadā.....	39
Aptaujas jautājums nr. 15. Aptaujas respondentu viedoklis par vēja turbīnu būvniecības aizliegumiem tūrisma un rekreācijas teritorijās (laivošana, makšķerēšana, tūrisma objekti teritorijas plānojumā)	40

Aptaujas jautājums nr. 16. Aptaujas respondentu viedoklis par vēja elektrostaciju būvniecības ierobežošanu arhitektūras vai vēstures pieminekļu tuvumā, objektu saraksts.....	41
Aptaujas jautājums nr.17. Aptaujas respondentu viedoklis par teritorijām Cēsu novadā, kur būtu pieļaujama vēja elektrostaciju būvniecība.....	44
Aptaujas jautājums nr.18. Aptaujas respondentu viedoklis par saules enerģijas izmantošanu kā alternatīvu liela mēroga VES Cēsu novadā.....	45
Pielikumi.....	47
Pielikums nr. 1. Aptaujas jautājumu un atbilžu variantu pārskats.....	47
Pielikums nr. 2. Eksperta sākotnēji iesniegtais piedāvājums par aptaujas anketas projektu un datu ievadprogrammas risinājumu.....	53
Pielikums nr. 3. Ziņojuma grafisko attēlu izejas dati	53

Ievads

Cēsu novada pašvaldība izstrādā jauno teritorijas plānojumu 2025–2035. gadam. Šajā procesā ir būtiski nodrošināt līdzsvaru starp valsts mērķiem atjaunojamās enerģijas attīstībā un vietējo iedzīvotāju interesēm, vides kvalitāti un kultūrvēsturisko ainavu saglabāšanu.

Pašvaldību likuma 4.panta pirmās daļas 15.punktā noteikts, ka viena no pašvaldības autonomajām funkcijām ir saskaņā ar pašvaldības teritorijas plānojumu noteikt zemes izmantošanu un apbūvi. Latvijas Republikas Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumu Nr. 240 "Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi" (turpmāk – MKN 240) 162. punkts pašvaldībai dod tiesības teritorijas plānojumā vai lokālplānojumā noteikt vietas, kurās vēja elektrostaciju būvniecība ir aizliegta¹.

Vēja enerģijas attīstība Latvijā ir nacionālā līmenī noteikta prioritāte ilgtspējības un atjaunojamās enerģijas kontekstā, taču pašvaldības attīstības plānošanas līmenī ir būtiski ņemt vērā arī sabiedrības intereses, dabas aizsardzības prasības un teritorijas ainavisko vērtību saglabāšanu. Cēsu novadā ir vairākas teritorijas ar augstu dabas un kultūrvēsturisko vērtību, kurās vēja parku izbūve var radīt negatīvas sekas. Tāpat šobrīd MKN 240 163.2. punktā noteiktie - 800 m no vēja elektrostacijas torņa līdz esošai publiskai un dzīvojamajai apbūvei - daudzos gadījumos ir ierobežojums, kas nepietiekami ņem vērā vietējo iedzīvotāju tiesības, īpaši blīvi apdzīvotās lauku teritorijās un ciemos.

Lai teritorijas plānojuma risinājumi balstītos uz vietējo kopienu viedokli, Cēsu novada dome 2025. gada 10. aprīlī pieņēma lēmumu rīkot publisko apspriešanu, kuras ietvaros tiktu veikta socioloģiskā aptauja (turpmāk aptauja)². Lēmuma īstenošanai tika nolemts piesaistīt uzņēmēju resursus, veicot tirgus izpēti par pakalpojumu saņemšanu no potenciālajiem darba veicējiem. Tās rezultātā tika izvēlēts uzņēmējs - Vidzemes augstskola darba izpildei un noslēgts uzņēmumu līgums nr. 627/2025/2.2-9.

¹ Ministru kabineta noteikumi Nr. 240 „Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi” (apstiprināti 2013. gada 30. aprīlī, spēkā kopš 22. maija 2013). Pieejams 2025. gada 9. augustā, no <https://likumi.lv/ta/id/256866-visparigie-teritorijas-planosanas-izmantosanas-un-apbuves-noteikumi>

² Cēsu novads. (2025). Sabiedrības līdzdalība. Cēsu novada pašvaldība. Pieejams 2025. gada 9. augustā, no <https://www.cesis.lv/lv/novads/cesu-novads/sabiedribas-lidzdaliba/publiskas-apspriesanas/publiska-apspriesana-par-veja-elektrostaciju-buvniecibas-aizliegumiem-cesu-novada/>

1. Aptaujas metodoloģija

Aptaujas mērķis bija noskaidrot vietējo novada iedzīvotāju, Cēsu novada nekustamo īpašumu īpašnieku, Cēsu novada komersantu kā ieinteresēto pušu viedokli par vietām Cēsu novadā, kurās teritorijas plānojumā būtu jāaizliedz vēja elektrostaciju būvniecība, kā arī papildus nosakāmajiem vēja elektrostaciju būvēšanas ierobežojumiem. Aptaujas rezultāti tiks izmantoti kā pamatojums plānošanas risinājumiem Cēsu novada teritorijas plānojumā. Aptaujas mērķa definēšana saskaņā ar Cēsu novada domes pieņemto lēmumu - noskaidrot Cēsu novada deklarēto iedzīvotāju, nekustamā īpašuma īpašnieku un reģistrēto juridisko personu viedokli par priekšlikumiem attiecībā uz vēja elektrostaciju būvniecības aizliegumu teritorijas plānojumā Cēsu novadā.

Aptaujas mērķpopulācija. Cēsu novadā deklarētie un pilngadīgie iedzīvotāji, un iedzīvotāji, kuriem Cēsu novadā pieder nekustamais īpašums, kā arī Cēsu novadā reģistrētās juridiskās personas (turpmāk - komersanti) (izpildās vismaz viens no šiem trīs nosacījumiem). Aptaujā iegūtās atbildes tika analizētas apkopotā veidā un rezultātu sagatavošanai tika ņemtas vērā tikai unikālās atbildes.

Izlases veids un apjoms. Ņemot vērā pieejamos resursus, aptaujas izlases pamatā bija brīvprātīgā izlase, kas nozīmē, ka visi Cēsu iedzīvotāji vai nekustamā īpašuma īpašnieki, vai novada komersanti varēja piedalīties aptaujā pēc vienlīdzīgām iespējām un bez noteiktiem ierobežojošiem atlases principiem no 16 gadu vecuma.

Aptaujas anketa. Iedzīvotāju viedokļu noskaidrošanai tika izstrādāta aptaujas anketa, kura tika iesniegta apspriešanai un saskaņošanai ar vietējām kopienām pirms apstiprināšanas domes sēdē un nodošanas pielāgošanai aptaujas datu ievadprogrammai, ko izstrādāja Cēsu Digitālais centrs uz pašvaldības elektronisko pakalpojumu platformas bāzes <https://epakalpojumi.cesis.lv/>. Lai nodrošinātu ticamus un drošus savāktos datus, autentifikācija aptaujai bija iespējama tikai caur www.latvija.lv vai uzrādot dokumentu KAC darbiniecei.

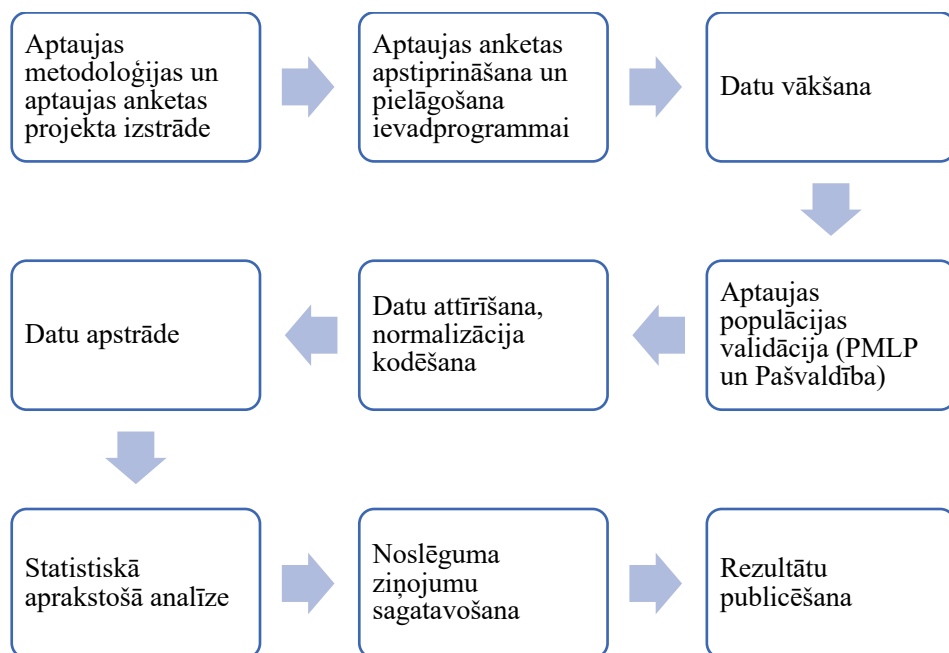
Aptaujas jautājumi. Kopumā aptaujā bija 18 jautājumi ar 42 definētiem atbilžu variantiem un 7 brīvās formas jeb teksta atbildēm ar nepieciešamību pēcapstrādes procesā atbildes interpretēt un kategorizēt. Aptauja sākās ar jautājumiem par respondenta identifikāciju, atbalsta paušanas noskaidrošanu vēju elektrostaciju būvniecībai Cēsu novadā, par ierobežojumiem teritorijas plānojumā ainaviski vērtīgās teritorijās, aizlieguma zonām ap pilsētām un ciemiem, kā arī mazciemiem, pietiekamu attālumu no vēja turbīnas līdz dzīvojamai vai publiskai apbūvei, pieļaujamo maksimālo vēja turbīnas augstumu, būvniecības aizliegumu bioloģiskās lauksaimniecības zemēs un bioloģiski vērtīgos zālājos,

vecajos un bioloģiski vērtīgajos mežos. Papildus tika pievienots jautājums par pašvaldības iniciatīvu virzīt objektu – Āraišu kultūrvēsturisko ainavu UNESCO nominācijai. Domājot par pašvaldības kultūras mantojumu, aptaujā tika ietverti jautājumi par būvniecības ierobežojumiem pieminekļu tuvumā, tūrisma un rekreācijas teritorijās, ap arhitektūras vai vēstures pieminekļiem, un par ieteikumiem vēja enerģijas alternatīvām, minot saules enerģijas izmantošanu.

Aptaujas datu ievada vide. Aptauja tiešsaistes formātā <https://epakalpojumi.cesis.lv/> respondentiem bija pieejama laika periodā no 2025. gada 20. maija līdz 20. jūnijam, kā arī lietotājiem novada Klientu apkalpošanas centros (turpmāk KAC). KAC aptauju varēja aizpildīt elektroniski MS platformā caur KAC darbinieces profilu, anketa tika izdrukāta un parakstīta ar fizisko parakstu, aptaujas anketas tiek uzglabātas atbilstoši lietvedības principiem.

Aptaujas datu ievades un konfigurēšanas iespējas bija ierobežotas, jo primāri pasūtītājam bija prasība par respondentu identifikāciju (www.latvija.lv), lai novērstu jebkādas bažas par aptaujas rezultātu ticamību un aptaujas mērķpopulācijai nepiederošu vienību iekļaušanu. Ierobežotās aptaujas dizaina iespējas noteica ierobežojumus aptaujas jautājumu secībai un pārējām, kā arī atbilžu variantu atzīmēšanas noteikumiem.

Aptaujas anketā tika iekļauts paziņojums par piekrišanu personu datu apstrādei, tā bija unikāli pieejama tikai latviešu valodā.



1.1.att. Aptaujas izstrādes, datu ieguves un analīzes process publiskajā apspriešanā par vēja parku būvniecības ierobežojumiem Cēsu novadā

2. Aptaujas rezultāti

Cēsu novada raksturojums un aptaujas respondenti

Novadu veido 21 pagasts un 2 pilsētas, kas pēc 2021.gada novadu reformas jaunajā Cēsu novadā ir sekojoši: Amatas pagasts, Cēsu pilsēta, Drabešu pagasts, Dzērbenes pagasts, Inešu pagasts, Jaunpiebalgas pagasts, Kaives pagasts, Liepas pagasts, Līgatnes pilsēta, Līgatnes pagasts, Mārsnēnu pagasts, Nītaures pagasts, Priekuļu pagasts, Raiskuma pagasts, Skujenes pagasts, Stalbes pagasts, Straupes pagasts, Taurenas pagasts, Vaives pagasts, Vecpiebalgas pagasts, Veselavas pagasts, Zaubes pagasts un Zosēnu pagasts.

Cēsu novada teritorija ir 2668,13 km²³, savukārt Cēsu novada kopējais iedzīvotāju skaits 2025.gada sākumā bija 41 320⁴, no kuriem darbspēju un virs darbspēju vecuma iedzīvotāju īpatsvars vidēji novadā bija 85% no kopējā iedzīvotāju skaita.

Tabulā 2.1., kā arī zemāk attēlos 2.1.a un b uzrādīts iedzīvotāju skaits un aptaujas respondentu īpatsvars pa Cēsu novada pilsētām un pagastiem. Raksturojot vidējo aptaujas respondentu īpatsvaru Cēsu novadā, tas bija ap 3% no darbspējīgo un virs darbspējīgo iedzīvotāju skaita (2025.gadā no 15 gadiem un virs 65 gadiem, iekļaujot arī aptaujai nepiederošo populācijas daļu (15 gadi)), visvairāk respondenti aptaujā piedalījās no Cēsu pilsētas (264 respondenti), tomēr no īpatsvara tas bija tikai 2%, turpretī par aktīvākajiem pagastiem aptaujā var droši saukt – Amatas (12%), Skujenes un Inešu (8%), kā arī Nītaures (7%) pagastu.

Aptaujā iegūtās anketas. Laika periodā no 2025. gada 20. maija līdz 20. jūnijam gan tiešsaistē, gan KAC kopumā tika iegūtas 1025 respondentu aptaujas anketas, no kurām 95% tika iegūtas tiešsaistē <https://epakalpojumi.cesis.lv/>, bet atlikušās - 5% KAC.

Visas respondentu iesniegtās anketas saskaņā ar autorizācijā iegūto personas kodu tika pārbaudītas Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes reģistrā vai persona ir deklarēta Cēsu novadā, papildus Cēsu pašvaldība pārbaudīja respondentus, kas bija norādījuši, ka viņiem pieder nekustamais

³ Cēsu novads. (2025). Par novadu. Cēsu novada pašvaldība. Pieejams 2025. gada 2. augustā, no <https://www.cesis.lv/lv/novads/cesu-novads/par-novadu>

⁴ Centrālā statistikas pārvalde. (2025.). Statistikas datubāze., Iedzīvotāju skaits un raksturojošie rādītāji Dzimums un vecums IRD081. Iedzīvotāji pēc dzimuma un vecuma grupām reģionos, pilsētās, novados, pagastos, apkaimēs un blīvi apdzīvotās teritorijās gada sākumā 1970 – 2025. https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_PUB/START_POP_IR_IRD/IRD081/table/tableViewLayout1/

īpašums Cēsu novadā, kā arī komersanti, kuri neatbilda nevienam no iepriekšminētajiem nosacījumiem tika apskatīti firmas.lv pēc to juridiskās darbības veida adresēm.

Lai iegūtu datus atbilstoši aptaujas mērķim, kopumā no iegūtajām 1025 anketām tika noņemtas no turpmākās analīzes 146 anketas, kas bija “tukšas” jeb nebija aizpildīts nevienš jautājums, to starpā bija arī dublikāti jau iesniegtajām anketām. 47 anketas tika dzēstas, jo tās neatbilda aptaujas mērķpopulācijai vai kuras atbilstību nebija iespējams verificēt, piemēram, respondents nedzīvo Cēsu novadā, kā arī neatbilst citiem nosacījumiem, tomēr norādījis komentārā, ka dzīvesbiedram ir īpašums Cēsu novadā, kas neatbilst aptaujas nosacījumiem. 2 aptaujas respondenti, kas atbilda mērķpopulācijai bija aizpildījuši aptauju divas reizes, tāpēc tika pieņemts, ka pēdējā aizpildītā anketa ir gala lēmums attiecībā uz viedokli par vēja elektrostaciju būvniecību un attiecīgi tika dzēstas agrāk aizpildītās anketas.

Četras no respondentu anketām, kurām nebija izdarītas atzīmes par saistību ar Cēsu novadu, pēc publiski pieejamās informācijas tika piešķirta pazīme par NI piederību Cēsu novadā.

Lai nezaudētu respondentu sniegtos viedokļus, iespējams tehnisku sarežģījumu dēļ iesniegšanas brīdī, anketas, kurām statuss nebija “iesniegts”, bet “jauns”, tika pārbaudīta sniegto atbilstība aizpildījumam un 33 anketas tika atzītas par iesniegtām.

Rezultātā tika iegūtas 830 derīgas respondentu aptaujas anketas.

Datu apstrādes līdzekļi. Aptaujas dati saņemti no pasūtītāja aizsargātos ar paroli *MS Office Excel* failos. Sākotnējā datu apstrāde veikta *PostgreSQL* datubāzē, datu masīvs eksportēts uz *MS Excel*, kur veikta aprakstošā statistiskā datu analīze. Kur iespējams datiem pievienota ģeotelpiskā komponente, lai parādītu iegūtos aptaujas rezultātus pa novada pilsētām un pagastiem.

Ģeogrāfiskās informācijas sistēmas (turpmāk - ĢIS) datu avoti:

1. Administratīvās vienības (INSPIRE):
https://grafws.kadastrs.lv/atom/au/atom_AdministrativeUnit.xml;
<https://geolatvija.lv/main?geoproduct=open&geoProductId=290>.

INSPIRE dati atbilst Eiropas Parlamenta un Padomes 2007.gada 14.marta direktīvas 2007/2/EK un Eiropas Komisijas 2022.gada 21.decembra īstenošanas

regulas 2023/138 prasībām. Dati par administratīvām teritorijām ir pieejami pa visu Latvijas teritoriju;

2. Vietvārdi: <https://www.lgia.gov.lv/lv/vietvardu-datu-baze>

Vietvārdu datubāzē tiek uzturētas ziņas par vietvārdiem (ģeogrāfiskajiem nosaukumiem jeb toponīmiem) un tiem atbilstošajiem ģeogrāfiskajiem objektiem – gan dabas, gan cilvēku veidotiem.

Aptaujas dati kartogrāfiski apstrādāti un vizualizēti Ģeogrāfiskās informācijas sistēmas programmatūrā QGIS versijā 3.44.1-Solothurn (<https://qgis.org/>).

Aptaujas respondentu adreses normalizētas pēc Valsts adrešu reģistra⁵ datiem Cēsu novada pagastu un pilsētu līmenī (21 pagasts un 2 pilsētas). Lai nodrošinātu aptaujas adrešu datu relāciju ar administratīvo vienību telpiskajiem datiem, pēc pagasta un pilsētas nosaukuma aptaujas datiem automatizēti piesaistīta *gml_id* identifikatora vērtību, kura noteikta kā relācija ar Administratīvo vienību telpisko datu *gml_id* vērtīb.

gml_id	nationalCo	LocalisedC	text
AU0026000	26000	Novads	Cēsu nov.
AU0026200	26000	Pilsēta	Cēsis
AU0026210	26000	Pilsēta	Līgatne
AU0026400	26000	Pagasts	Amatas pag.
AU0026410	26000	Pagasts	Drabešu pag.
AU0026420	26000	Pagasts	Dzērbenes pag.
AU0026430	26000	Pagasts	Inešu pag.
AU0026440	26000	Pagasts	Jaunpiebalgas pag.
AU0026450	26000	Pagasts	Kaives pag.
AU0026460	26000	Pagasts	Liepas pag.
AU0026470	26000	Pagasts	Līgatnes pag.
AU0026480	26000	Pagasts	Mārsnēnu pag.
AU0026490	26000	Pagasts	Nītaures pag.
AU0026500	26000	Pagasts	Priekuļu pag.

⁵ Valsts zemes dienests. (2025). Kadastrs.lv [Tiešsaistes portāls]. Pieejams no <https://www.kadastrs.lv/>

“Eksperta pakalpojuma sniegšana sabiedriskās domas aptaujas organizēšanā par vēja elektrostaciju būvniecības aizliegumu Cēsu novada teritorijas plānojumā”

Uzņēmuma līguma nr.: 627/2025/2.2-9

AU0026510	26000	Pagasts	Raiskuma pag.
AU0026520	26000	Pagasts	Skujenes pag.
AU0026530	26000	Pagasts	Stalbes pag.
AU0026540	26000	Pagasts	Straupes pag.
AU0026550	26000	Pagasts	Taurenies pag.
AU0026560	26000	Pagasts	Vaives pag.
AU0026570	26000	Pagasts	Vecpiebalgas pag.
AU0026580	26000	Pagasts	Veselavas pag.
AU0026590	26000	Pagasts	Zaubes pag.
AU0026600	26000	Pagasts	Zosēnu pag.

2.1. Tabula

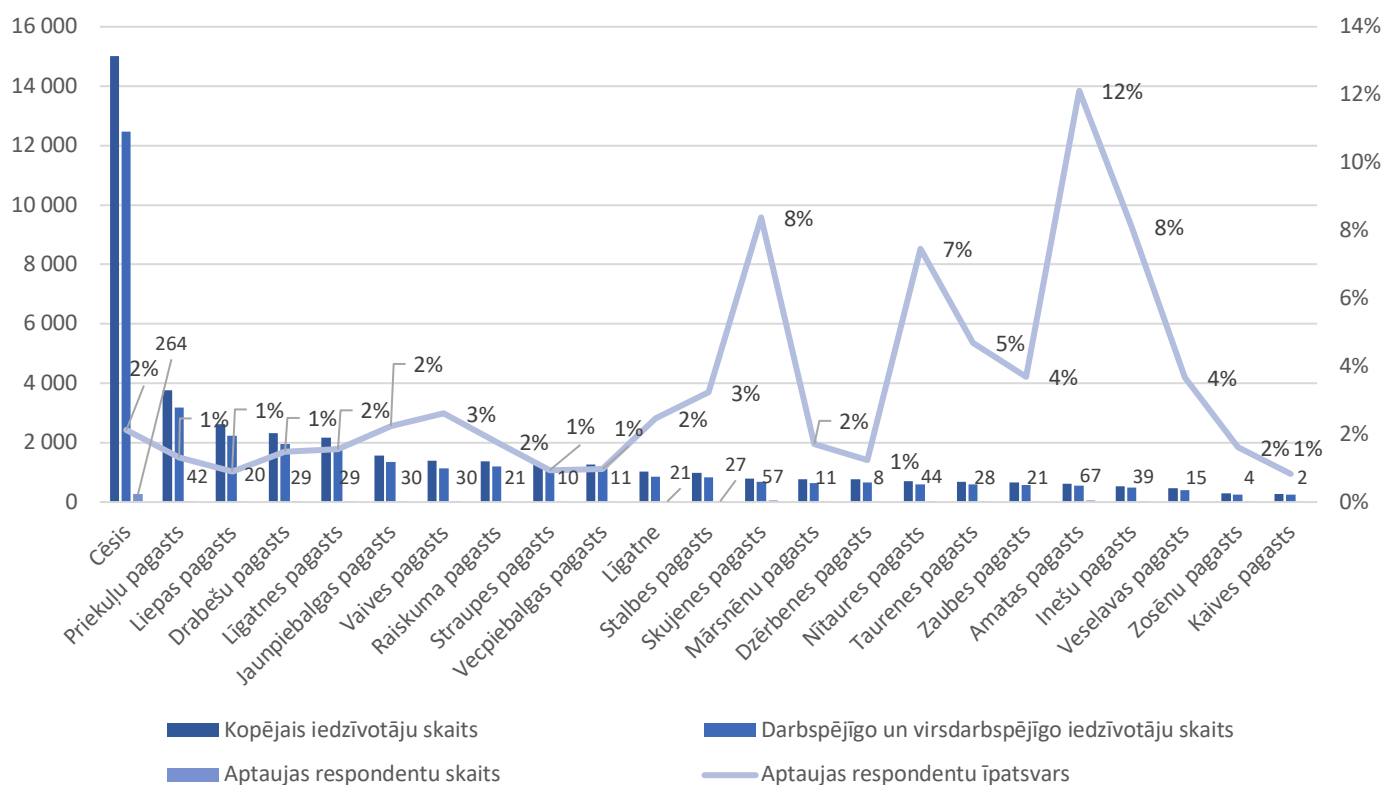
Iedzīvotāju un aptaujas respondentu skaits, kā arī īpatsvars aptaujā par vēja parku būvniecības ierobežojumiem Cēsu novadā pa pagastiem un pilsētām 2025. gadā⁴

	Kopējais iedzīvotāju skaits	Darbspējīgo un virsdarbspējīgo iedzīvotāju skaits	Aptaujas respondentu skaits	Aptaujas respondentu īpatsvars	Darbspējīgo un virsdarbspējīgo iedzīvotāju skaita īpatsvars no kopējā
Pavisam	41 320	34 921	830	x	x
Cēsis	15 020	12 479	264	2%	83%
Priekuļu pagasts	3 768	3 185	42	1%	85%
Liepas pagasts	2 623	2 229	20	1%	85%
Drabešu pagasts	2 321	1 952	29	1%	84%
Līgatnes pagasts	2 179	1 862	29	2%	85%
Jaunpiebalgas pagasts	1 568	1 341	30	2%	86%
Vaives pagasts	1 387	1 145	30	3%	83%
Raiskuma pagasts	1 380	1 189	21	2%	86%
Straupes pagasts	1 278	1 066	10	1%	83%
Vecpiebalgas pagasts	1 256	1 129	11	1%	90%
Līgatne	1 017	851	21	2%	84%
Stalbes pagasts	979	832	27	3%	85%
Skujenes pagasts	787	680	57	8%	86%
Mārsnēnu pagasts	778	645	11	2%	83%

“Eksperta pakalpojuma sniegšana sabiedriskās domas aptaujas organizēšanā par vēja elektrostaciju būvniecības aizliegumu Cēsu novada teritorijas plānojumā”

Uzņēmuma līguma nr.: 627/2025/2.2-9

Dzērbenes pagasts	759	650	8	1%	86%
Nītaures pagasts	702	590	44	7%	84%
Taures pagasts	678	597	28	5%	88%
Zaubes pagasts	668	568	21	4%	85%
Amatas pagasts	626	553	67	12%	88%
Inešu pagasts	535	481	39	8%	90%
Veselavas pagasts	457	408	15	4%	89%
Zosēnu pagasts	285	248	4	2%	87%
Kaives pagasts	269	241	2	1%	90%



2.1.a att. Iedzīvotāju un aptaujas respondentu skaits, kā arī īpatsvars aptaujā par vēja parku būvniecības ierobežojumiem Cēsu novadā pa pagastiem un pilsētām 2025. gadā⁶

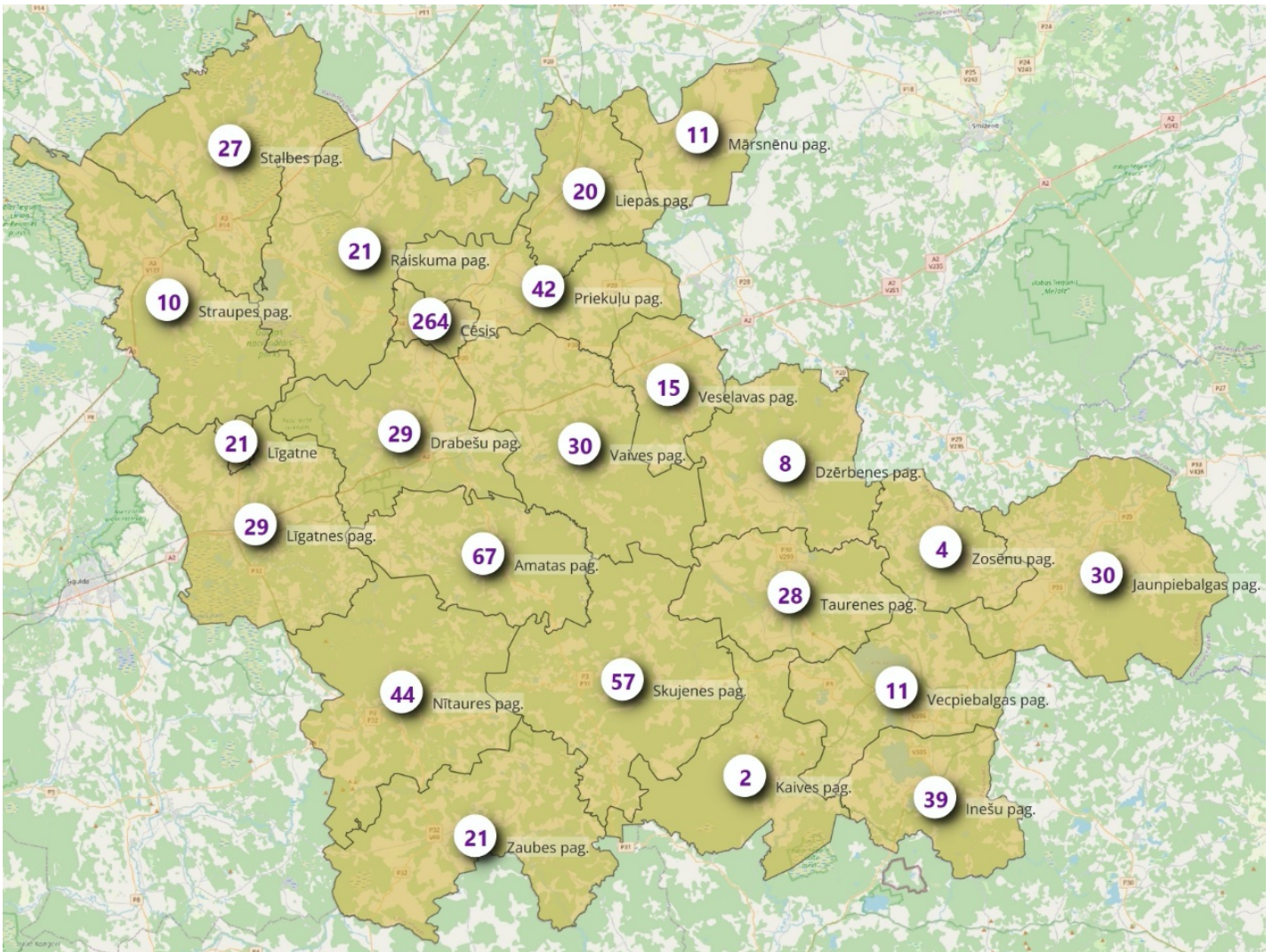
⁶ Centrālā statistikas pārvalde. (2025.). Statistikas datubāze., Iedzīvotāju skaits un raksturojošie rādītāji Dzimums un vecums IRD081. Iedzīvotāji pēc dzimuma un vecuma grupām reģionos, pilsētās, novados, pagastos, apkaimēs un blīvi apdzīvotās teritorijās gada sākumā 1970 – 2025. https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_PUB/START_POP_IR_IRD/IRD081/table/tableViewLayout1/



**2.1.b att. Aptaujas respondentu īpatsvars no darbspējīgo un
virsdarbspējīgo iedzīvotāju skaita⁷ pa pagastiem un pilsētām Cēsu novadā; 2025**

N=830

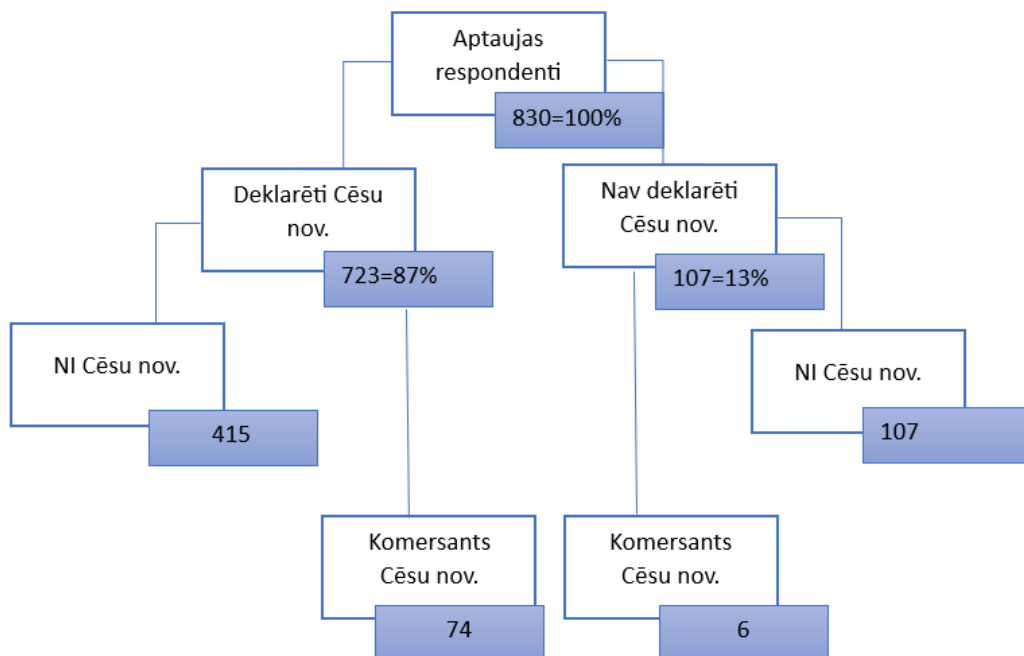
⁷ Centrālā statistikas pārvalde. (2024, 20. septembrī). Iedzīvotāju skaits un galvenie demogrāfiskie rādītāji [Metadati]. Latvijas Oficiālās statistikas portāls. Pieejams no <https://stat.gov.lv/lv/metadati/5911-iedzivotaju-skaita-un-galvenie-demografiskie-raditaji/det-darbspējīgo-un-virsdarbspējīgo-iedzivotaju-skaita>



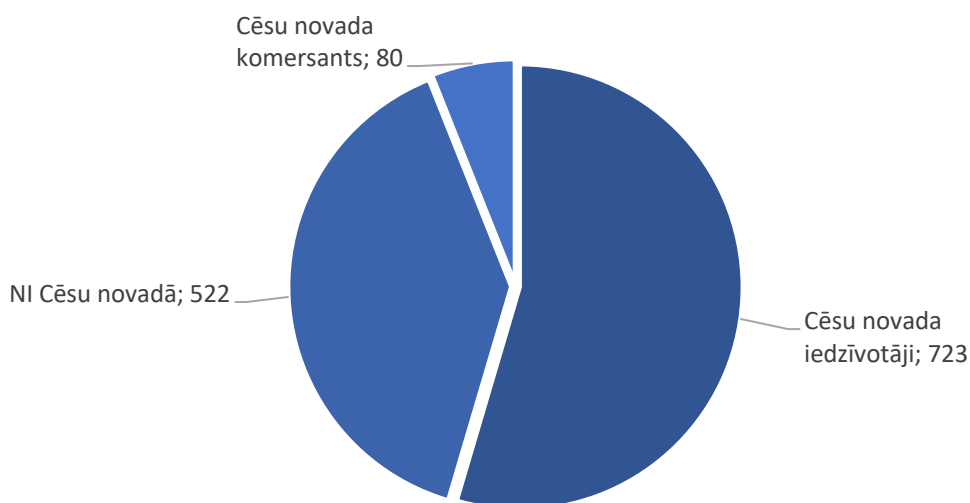
2.2.att. Aptaujas respondentu sadalījums pēc respondentu pagasta vai pilsētas dzīvesvietas, NI vai komersanta atrašanās vietas; 2025

N=830

Aptaujas jautājums nr. 1. Aptaujas respondentu raksturojums



2.3.a att. Aptaujas respondentu sadalījums pēc piesaistes veida ar Cēsu novadu (skaits un īpatsvars), 2025



2.3.b att. Aptaujas respondentu sadalījums pēc piesaistes veida ar Cēsu novadu (skaits), 2025

N=830

“Eksperta pakalpojuma sniegšana sabiedriskās domas aptaujas organizēšanā par vēja elektrostaciju būvniecības aizliegumu Cēsu novada teritorijas plānojumā”

Uzņēmuma līguma nr.: 627/2025/2.2-9

Kopumā aptaujai visvairāk atsaucās Cēsu novadā deklarētie iedzīvotāji (723 aptaujas respondenti), kas ir 87% no visiem aptaujas dalībniekiem. No Cēsu novadā deklarētajiem aptaujas respondentiem vairāk kā pusei jeb 57% piederēja arī nekustamais īpašums novadā (415 aptaujas respondenti). 10% jeb 74 respondenti bija arī komersanti Cēsu novadā.

13% respondenti (107), kas nebija deklarēti Cēsu novadā, bija norādījuši, ka viņiem pieder nekustamais īpašums novadā un 6 no viņiem ir komersanti.

Aptaujas jautājums nr. 2. Aptaujas respondentu viedoklis par vēja elektrostaciju ar jaudu virs 20 kW un vēja parku būvniecību Cēsu novadā

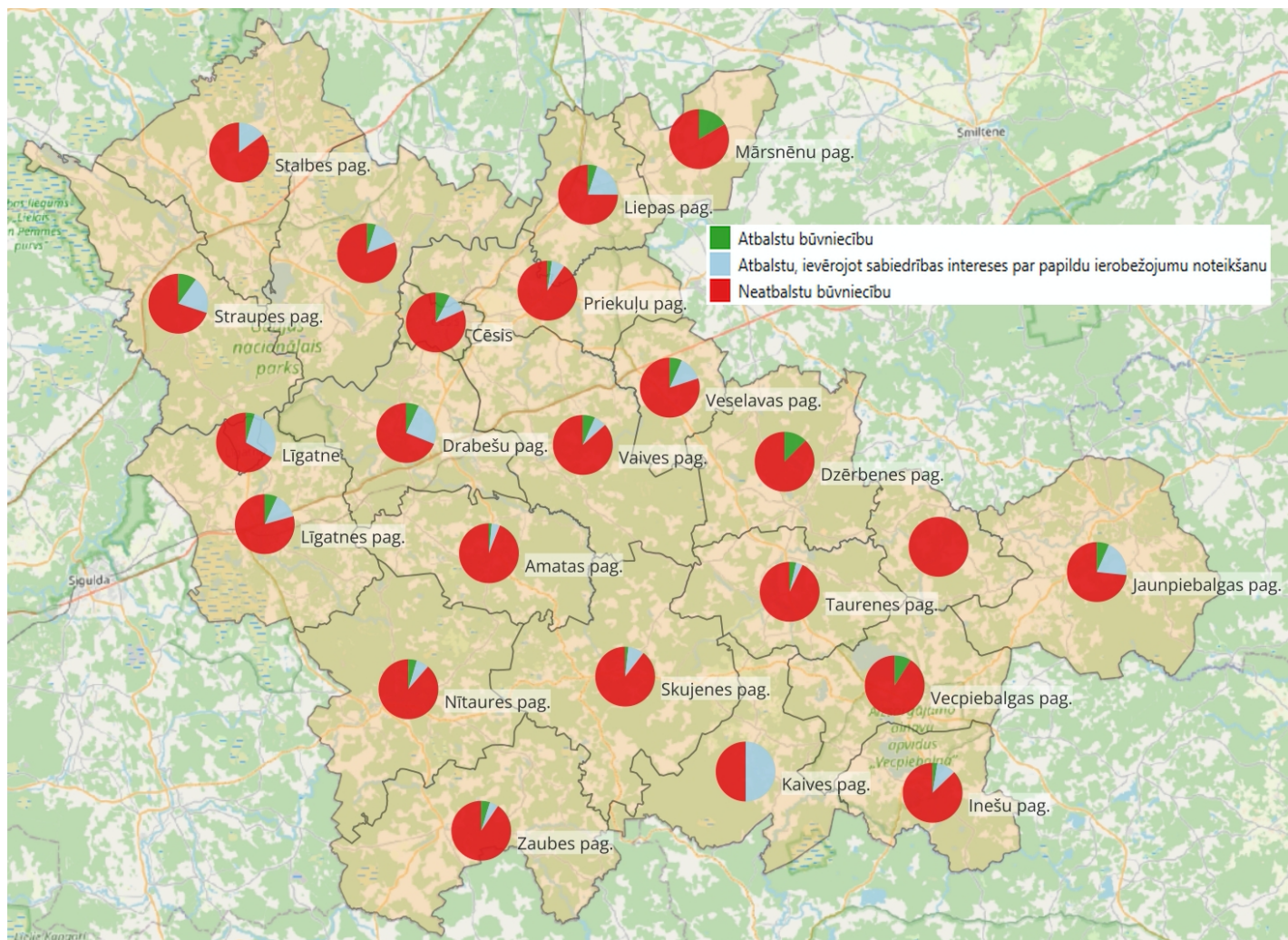


2.4.att. Aptaujas respondentu viedoklis par vēja elektrostaciju ar jaudu virs 20 kW un vēja parku būvniecību Cēsu novadā, 2025

N=830

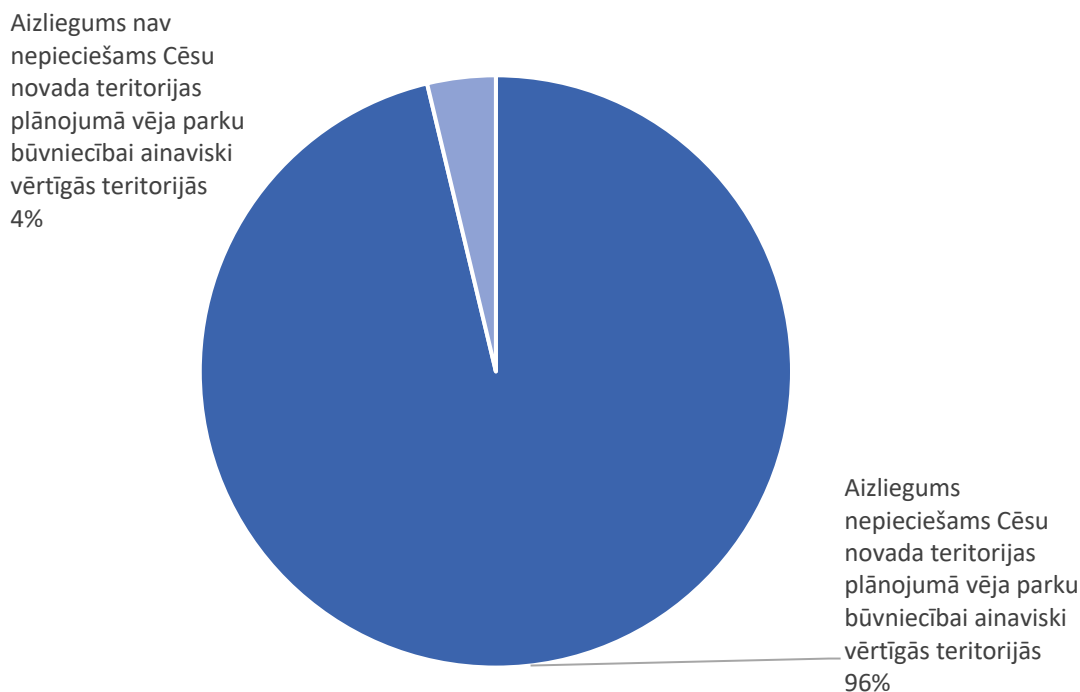
Aptaujas respondenti ir pārliecinoši pauduši savu nostāju – 84% pilnībā neatbalsta vēja elektrostaciju ar jaudu virs 20 kW un vēja parku būvniecību Cēsu novadā. Lai arī pašvaldība aptaujā iekļāva jautājumu par papildus sabiedrības interešu ievērošanu, tomēr tikai 11% respondenti bija gatavi uz šādu kompromisu.

5% novada iedzīvotāju, kas uzskata, ka šis enerģijas ieguves veids ir atbalstāms novadā un atbalsta vēja elektrostaciju būvniecību, no šiem respondentiem arī 89% paši dzīvo Cēsu novadā pēc aptaujas datiem.



2.5.att. Aptaujas respondentu viedoklis par vēja elektrostaciju ar jaudu virs 20 kW un vēja parku būvniecību Cēsu novadā pēc respondentu pagasta vai pilsētas dzīvesvietas, NI vai komersanta atrašanās vietas; 2025

Aptaujas jautājums nr. 3. Aptaujas respondentu viedoklis par aizlieguma nepieciešamību Cēsu novada teritorijas plānojumā vēja parku būvniecībai ainaviski vērtīgās teritorijās

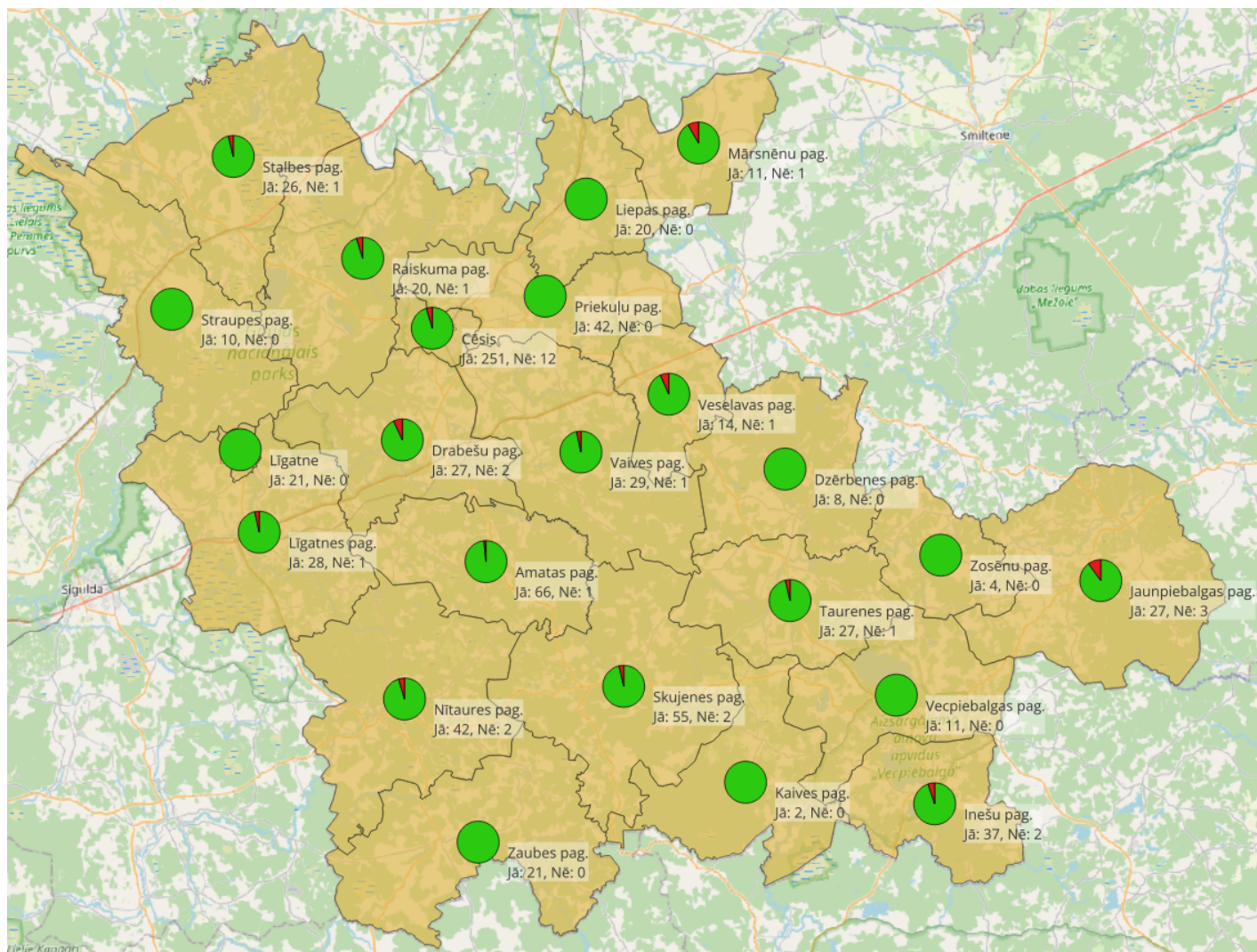


2.6.att. Aptaujas respondentu viedoklis par aizlieguma nepieciešamību Cēsu novada teritorijas plānojumā vēja parku būvniecībai ainaviski vērtīgās teritorijās, 2025

N=830

96% aptaujas respondenti ir pārliecinoši pauduši viedokli, ka ir nepieciešams Cēsu novada teritorijas plānojumā iekļaut aizliegumu vēja parku būvniecībai ainaviski vērtīgās teritorijās un šis jautājums tiks turpināts jautājumā nr. 4, kur tiks norādītas novada ainaviski vērtīgo teritoriju kategorijas.

Mazāk par 5% norādīja, ka minētais aizliegums nav nepieciešams, analizējot šo respondentu atbilžu saskaņotību aptaujā (jautājums nr. 2 un nr. 3), 71% no viņiem bija arī atbalstoši projektam jautājumā nr. 2, iepretim (84%) respondentu, kas pauda, ka viņi pilnībā neatbalsta vēja parku būvniecību novadā.



2.7.att. Aptaujas respondentu viedoklis par aizlieguma nepieciešamību Cēsu novada teritorijas plānojumā vēja parku būvniecībai ainaviski vērtīgās teritorijās pēc respondentu pagasta vai pilsētas dzīvesvietas, NI vai komersanta atrašanās vietas; 2025

Aptaujas jautājums nr. 4. Aptaujas respondentu viedoklis par aizlieguma nepieciešamību Cēsu novada teritorijas plānojumā vēja parku būvniecībai konkrētajās ainaviski vērtīgās teritorijās ar papildus priekšlikumiem

2.1. tabula

Aptaujas respondentu viedoklis par aizlieguma nepieciešamību konkrētajās ainaviski vērtīgajās teritorijās, norādīto aizlieguma atbalsta atbilžu variantu skaits, 2025

Ainaviski vērtīgās teritorijas	Aizlieguma atbalsta pieminējumu skaits
Teritorijas ap Latvijas digitālajā ainavu atlantā definētajiem ainavu dārgumiem (Cēsu vecpilsētas ainava ar viduslaiku pili un parku, Vecpiebalgas pauguru ainava, Āraišu ezera un apkārtnes ainava, Lejaslīgatnes ainava ar papīrfabrikas ciemu un pārceltuvi, skats no Elkas kalna Skujenē, Jaunpiebalgas ainava, Veselavas muižas kompleksa ainava, Amatas ielejas ainava, skats uz Ķūķu klintīm Gaujā, Kazu gravas ainava Priekuļu novadā, Straupes pils kompleksa ainava)	708
Gaujas nacionālā parka teritorija	687
Latvijas kultūras kanonā iekļautajā ainavu telpā Gaujas senielejas ainava un Vecpiebalgas aizsargājamo ainavu apgabals	681
Papildus priekšlikumi	325

N=830

Saistot ar iepriekš sniegtajām atbildēm par pilnīgu noliegumu (84%) vēja elektrostaciju būvniecībai Cēsu novadā, arī jautājumā par ainaviski vērtīgajām teritorijām 82-85% aptaujas respondenti norāda, ka aizliegums būtu teritorijas plānojumā jāīsteno gan ap ainavu atlanta ainavu dārgumiem, gan Gaujas nacionālā parka teritorijā, kā arī Latvijas kultūras kanonā iekļautajā ainavu telpā - Gaujas senielejas ainava un Vecpiebalgas aizsargājamo ainavu apgabals.

Papildus Cēsu pašvaldība vēlējās noskaidrot iedzīvotāju viedokli par priekšlikumiem, kas novadā būtu iekļaujamas kategorijā “ainaviski vērtīgas teritorijas”. Eksperts vērtēja sniegtos priekšlikumus ar mērķi veidot ainavu grupas vai izcelt vairāk minētās ainavas, objektus, vietas, ciemus kas tika minētas jautājumā Nr. 4. Tika izveidots grupējums ar lielāko pieminējumu skaitu “Vidzemes pauguraine, ainaviskie ceļi, pilskalns” un “meži” un, atskaitot, apdzīvotas vietas, objektus, īpaši izceļama ir Amatas ielejas ainava, kas tika iekļauta jau atbilžu variantā 4.3. par ainavu dārgumu uzskaitījumu.

2.2. Tabula

Aptaujas respondentu viedoklis par papildus ainaviski vērtīgajām teritorijām Cēsu novadā, pieminējumu skaits, 2025

Papildus sniegtie priekšlikumi aptaujā par ainaviski vērtīgajām teritorijām vai to grupām	Pieminējumu skaits
Vidzemes pauguraine, ainaviskie ceļi, pilskalni utml.*	9
LVM un mežu ainavas	9
Kosa	5
Bērkrogs	4
Annas, Annas muiža	4
Nītaure	4
Amatas upes ieleja/Amata	3
Inešu sils	3
Skujene	2
Rāmuļi	2
Piebalga	2
Daibe	2
Cīrulišu dabas taka	1
Jaunraunas muižas apkārtnes ainava	1
Cēsu karjers un lidlauka teritorija	1
Bānūžu svētavots	1
Sudas purvs (GNP)	1
Cīts	10

*”Augstākās reljefa teritorijas, kas nodrošina panorāmas skatus uz apkārtni, ainavās, kas no autoceļiem redzamas kā plašas panorāmas, piemēram, skats uz autoceļa Bērkrogs-Madona pirms Tauresnes, autoceļš no Zvirguļiem uz Dzērbenes pili vietā pie sakaru torņa, autoceļš Cēsis-Kārļi pēc Rakšupes pirms Kārļiem;”

“Ainaviskajās vietās, kas redzamas no skatu torņiem (piemēram, Brežģa kalns (minēts 2 reizes) un ģeoloģiskajiem pieminekļiem - piemēram, skats no Ērgļu klintīm, Vāļu kalniem u.c.;”

“Teritorijā, kas augstāka par 200 m vjl”;

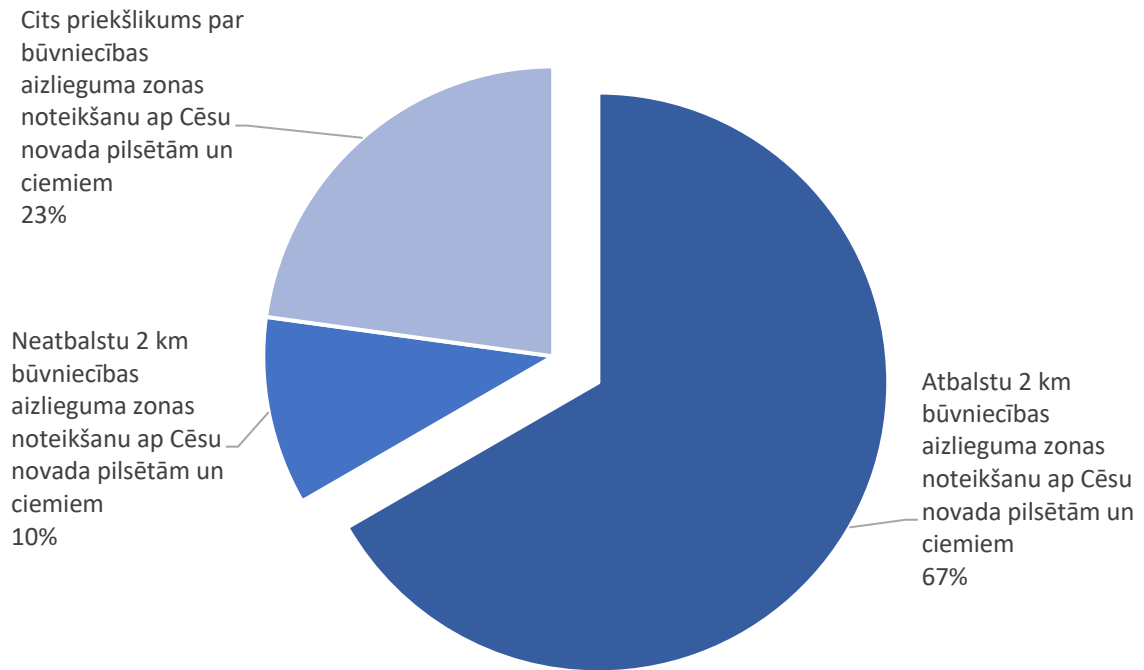
“Ainaviskiem ceļiem - V316 (no Nītaures līdz Ģikšiem), P3 (No Nītaures līdz Skujenei), P31 (No Ģikšiem līdz Ērgļiem)”;

“Skatupunktiem - Avotiņkalns, Elkas kalns, Vasa kals no kura skaidrā, saulainā laikā savulaik varēja redzēt televīzijas torni Rīgā;”

“Nītaures pakalnu ainava, Ķoneskalns, Dūmkalns, Zaļkalns, Annas, pilskalns, Andrēnkalns 2x, Zārdkalns, Rezguļu ezers u.c. ainaviskas vietas Skujenes pagastā;”

“20km rādiusā ap Elku kalnu.”

Aptaujas jautājums nr. 5. Aptaujas respondentu viedoklis par 2 km būvniecības aizlieguma zonas noteikšanu ap Cēsu novada pilsētām un ciemiem novada teritorijas plānojumā vēja parku būvniecībai



2.8.att. Aptaujas respondentu viedoklis par 2 km būvniecības aizlieguma zonas noteikšanu ap Cēsu novada pilsētām un ciemiem Cēsu novada teritorijas plānojumā vēja parku būvniecībai, 2025

N=828

Jautājumā par būvniecības aizlieguma zonas jeb buferzonas noteikšanu ap Cēsu novada pilsētām un ciemiem novada teritorijas plānojumā vēja parku būvniecībai, vairāk kā puse jeb 67% respondentu atbalstīja 2 km zonas noteikšanu, turpretī 23% uzskatīja, ka aizlieguma zonas attālums ir nepietiekošs vai kopumā neatbalsta vēja parku būvniecību Cēsu novadā vai pat Latvijā. Kopumā var uzskatīt, ka 2 km aizlieguma zonu kā nepietiekamu uzskata 33% respondentu.

Analizējot priekšlikumus par optimālo buferzonu, jāsecina, ka gandrīz 70% respondentu turpināja sniegt atbildes ārpus uzdotā jautājuma mērķa – par optimālo attālumu no pilsētām un ciemiem iepretim iebildumiem pret kopējo vēja parku būvniecības aizliegumu novadā, tomēr atbildot pēc būtības,

“Eksperta pakalpojuma sniegšana sabiedriskās domas aptaujas organizēšanā par vēja elektrostaciju būvniecības aizliegumu Cēsu novada teritorijas plānojumā”

Uzņēmuma līguma nr.: 627/2025/2.2-9

lielākais biežumu skaits ir atbilstu variantiem par buferzonu no 3 līdz 5 km (14% pieminējumos), kas nozīmē aptuveni divas reizes lielāku attālumu kā pašvaldības minētais attālums aptaujā - 2 km.

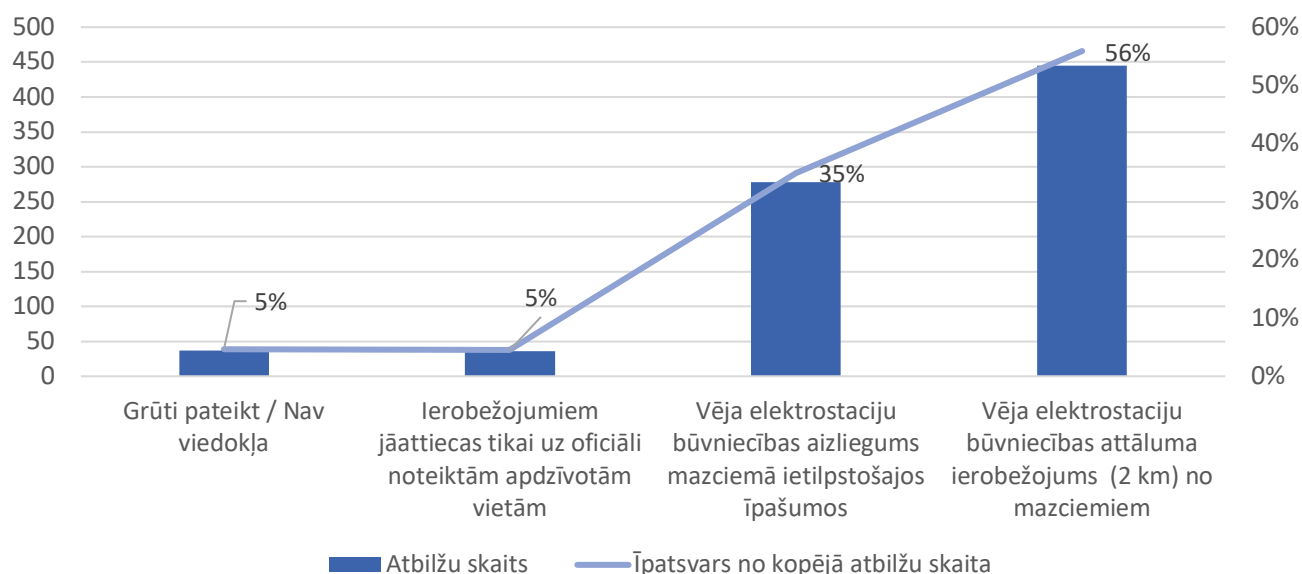
2.3. Tabula

Aptaujas respondentu priekšlikums attālumam būvniecības aizlieguma zonas noteikšanai ap Cēsu novada pilsētām un ciemiem, kilometros; 2025

Priekšlikums būvniecības aizlieguma zonas noteikšanai ap Cēsu novada pilsētām un ciemiem	Pieminējumu skaits	Īpatsvars no kopējā pieminējuma skaita
3 līdz 5 km	27	14%
6 līdz 10 km	7	4%
11 līdz 20 km	8	4%
21 līdz 50 km	14	7%
virs 51 km	5	3%
Neatbalstu pilnībā	128	68%

N=189

Aptaujas jautājums nr. 6. Aptaujas respondentu viedoklis par vēja turbīnu izvietojanas ierobežojumiem ap vēsturiskajiem mazciemiem⁸, kuru nosaukumi ir zināmi, bet kuriem nav oficiāli noteiktas robežas, Cēsu novada teritorijas plānojumā vēja parku būvniecībai



2.9.att. Aptaujas respondentu viedoklis par vēja turbīnu izvietojanas ierobežojumiem ap vēsturiskajiem mazciemiem Cēsu novada teritorijas plānojumā vēja parku būvniecībai, atbilžu skaits un īpatsvars no kopējā atbilžu; 2025

N=796

Respondentu viedoklis par būvniecības buferzonas ierobežojumiem no mazciema robežām vairāk nekā puse (56%) pauž atbalstu 2 km attālumam, 35% respondentu uzskata, ka aizliegums nepieciešams arī mazciemā ietilpstošajos īpašumos.

⁸ No aptaujas anketas: Mazciems ir vēsturiski izveidojusies apdzīvota vieta ar dominējošu izklaidu vai dominējošu koncentrētu apbūvi, kurai novada teritorijas plānojumā nav noteiktas robežas un kuras nosaukums ir iekļauts Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūras Vietvārdu datubāzē. Novada dome vai pašvaldības kompetentā institūcija nosaka mazciemā ietilpstošās adreses.

“Eksperta pakalpojuma sniegšana sabiedriskās domas aptaujas organizēšanā par vēja elektrostaciju būvniecības
aizliegumu Cēsu novada teritorijas plānojumā”

Uzņēmuma līguma nr.: 627/2025/2.2-9

Aptaujas jautājums nr. 7. Aptaujas respondentu anketās visbiežāk minēto mazciemu un ciemu nosaukumi, kuros vajadzētu ierobežot vēja elektrostaciju būvniecību

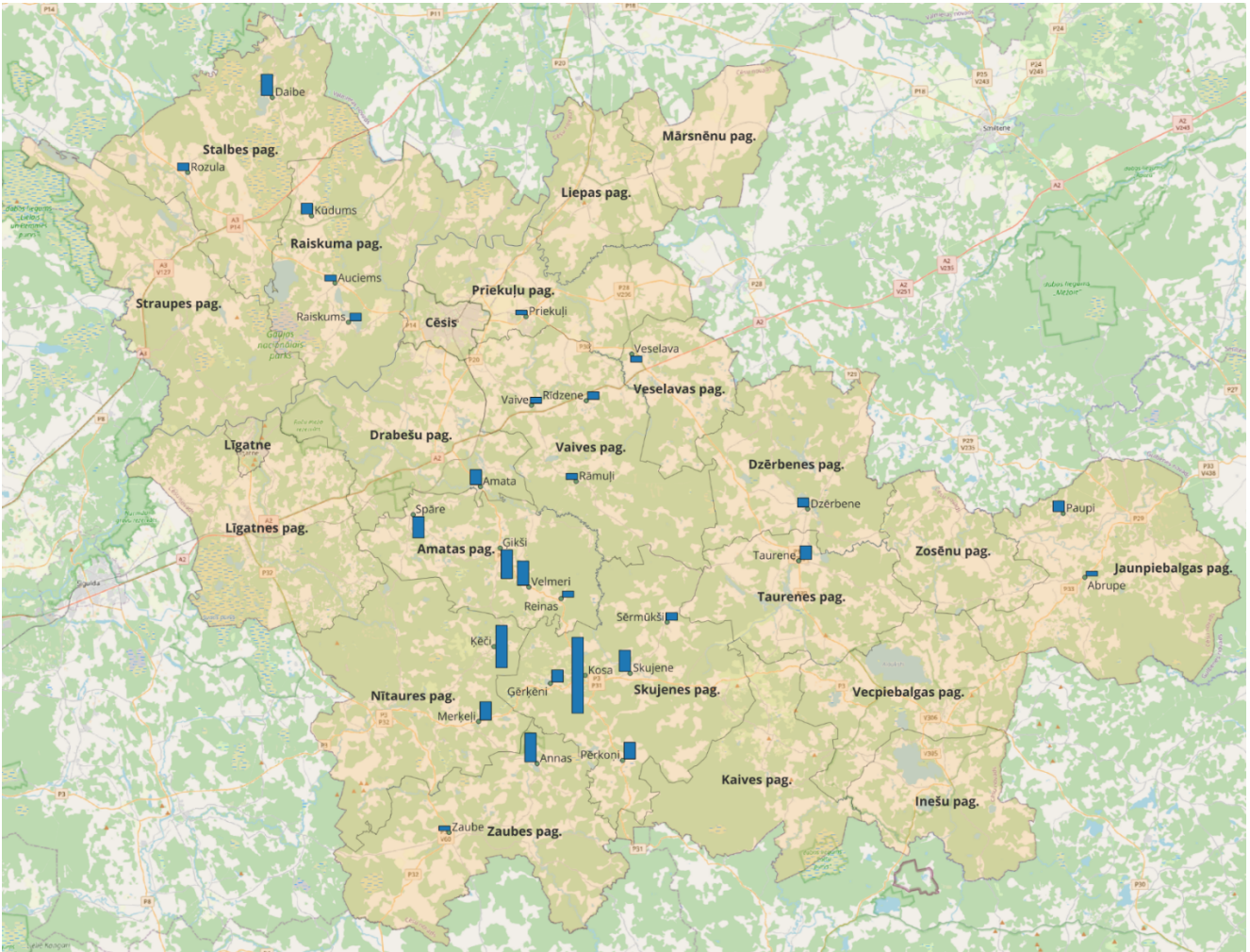


2.10.a att. Vārdu mākonis par aptaujas respondentu anketās minēto mazciemu, ciemu un citu objektu nosaukumiem, kuros vajadzētu noteikt ierobežojumus vēja elektrostaciju būvniecībai; 2025

Kopumā jautājums deva labu priekšstatu par vietām, kur Cēsu novada teritorijas plānojumā būtu jāveic ierobežojumi vēja elektrostaciju būvniecībai. Lai arī jautājums aptaujā tika formulēts – nosaukt konkrētus mazciemus, kur ierobežot vēja turbīnu izvietošanu, tomēr aptuveni puse respondentu pārdarīja iebildumu pret projektu kopumā mazciemos, novadā vai pat valstī, otra puse norādīja uz konkrētiem mazciemiem, ciemiem vai viensētām un citiem objektiem, kas pēc pieminējuma skaita biežuma tika norādīti gan Cēsu novada kartē (Attēls 2.10.b), gan tabulārā veidā (Tabula 2.4).

“Eksperta pakalpojuma sniegšana sabiedriskās domas aptaujas organizēšanā par vēja elektrostaciju būvniecības aizliegumu Cēsu novada teritorijas plānojumā”

Uzņēmuma līguma nr.: 627/2025/2.2-9



2.10.b att. Aptaūjas respondentu anketās visbiežāk minēto mazciemu un ciemu nosaukumi, minēto mazciemu un ciemu nosaukumi, kuros vajadzētu noteikt ierobežojumus vēja elektrostaciju būvniecībai; 2025

2.4. Tabula

Aptaujas respondentu viedoklis par mazciemiem un ciemiem, kuros vajadzētu ierobežot vēja elektrostaciju būvniecību Cēsu novadā, pieminējumu skaits, 2025

Mazciemu un ciemu nosaukumi, kuros vajadzētu ierobežot vēja elektrostaciju būvniecību	Pieminējumu skaits	Vietvārdu objekti ⁹
Kosa	50	mazciems
Ķēči	28	mazciems
Annas	19	mazciems
Ģikši	19	ciems
Velmeri	16	mazciems
Skujene	14	ciems
Daibe	14	ciems
Spāre	14	ciems
Merķeļi	12	mazciems
Pērkoņi	11	mazciems
Amata	10	ciems
Taurene	9	ciems
Ģērķēni	8	mazciems
Kūdums	7	ciems
Paupi	7	mazciems
Dzērbene	6	ciems
Zosēni	6	mazciems
Sērmūkši	5	ciems
Bānūži	5	mazciems
Rīdzene	5	ciems
Raiskums	5	ciems
Rozula	5	ciems
Jaunrauna	5	mazciems
Auciems	4	ciems
Bērkrogs	4	ciems
Reinas	4	mazciems
Vaive	4	mazciems
Veselava	4	ciems

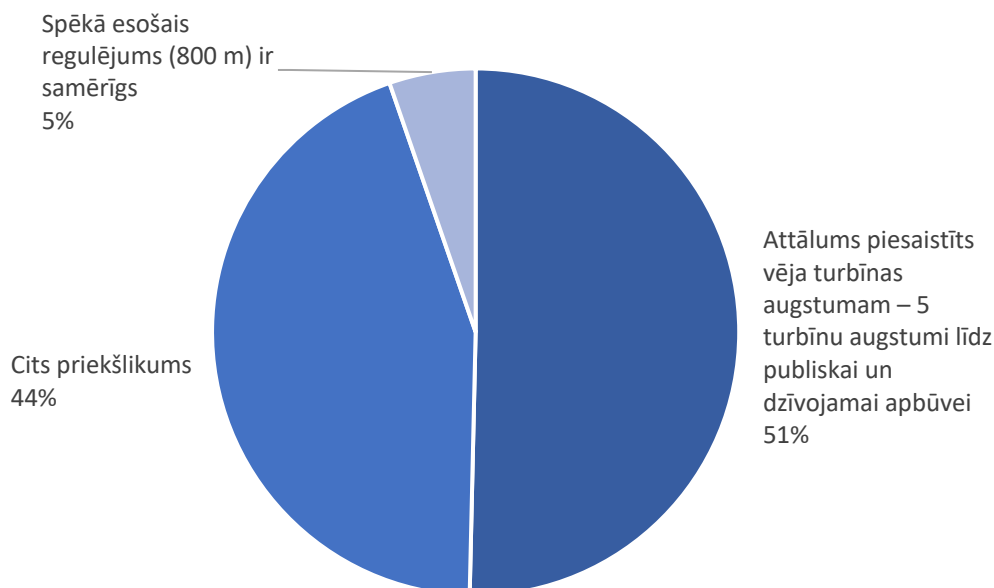
⁹ Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūra (LĢIA). (2025). Vietvārdu datubāze: meklēšanas rīks [Tiešsaistes meklēšana]. Pieejams 2025. gada 10. augustā no <https://vietvardi.lgia.gov.lv/search>

“Eksperta pakalpojuma sniegšana sabiedriskās domas aptaujas organizēšanā par vēja elektrostaciju būvniecības
aizliegumu Cēsu novada teritorijas plānojumā”

Uzņēmuma līguma nr.: 627/2025/2.2-9

Rāmuļi	4	ciems
Abrupe	3	ciems
Tālie Sīļi/ Sīļi (LGIA)	3	mazciems
Zaube	3	ciems
Priekuļi	3	ciems
Citi ciemi, mazciemi, viensētas, objekti < 3	170	X

Aptaujas jautājums nr. 8. Aptaujas respondentu viedoklis par pietiekamu attālumu no vēja turbīnas līdz dzīvojamai vai publiskai apbūvei



2.11.att. Aptaujas respondentu viedoklis par pietiekamu attālumu no vēja turbīnas līdz dzīvojamai vai publiskai apbūvei; 2025

N=830

Respondentu sniegtās atbildes jautājumā par pietiekamu attālumu līdz dzīvojamai vai publiskai apbūvei skaidri parāda, ka esošais regulējums un 800 metru attālums ir absolūti nepietiekams, jo tikai 5% no visiem atbildējušiem uzskata, ka tas ir samērīgs. Vairāk par pusi (51%) respondentu uzskata, ka piedāvājums piesaistīt attālumu vēja turbīnas augstumam un būtu 5 turbīnu augstumi līdz publiskai un dzīvojamai apbūvei, būtu pieņemams. Atlikušie 44% ir norādījuši citus priekšlikumus, kas apkopoti zemāk tabulā 2.5.

Analizējot iedzīvotāju priekšlikumus par optimālo attālumu no dzīvojamās vai publiskās apbūves, vislielākais īpatsvars (35%) pauž noliegumu vēja elektrostaciju būvniecībai novadā. Pēc pilnīga projekta nolieguma nākamās atbilžu kategorijas ar lielāko atbilžu skaitu ir attāluma kategorijas: “1,3 līdz 5 km” (16%) un “21 līdz 50 km” (17%), kas pēc būtības pirmajā gadījumā ir divas līdz četras reizes lielāks attālums nekā noteiktais vai ieteiktais, kas būtu atkarīgs no turbīnas augstuma – minētie 5 turbīnas augstumi. Savukārt, kategorija “21 līdz 50 km” attālums līdz dzīvojamai vai publiskai apbūvei, iespējams, tuvina vēja turbīnu izvietojumu novadā tuvu neiespējamajam variantam.

“Eksperta pakalpojuma sniegšana sabiedriskās domas aptaujas organizēšanā par vēja elektrostaciju būvniecības aizliegumu Cēsu novada teritorijas plānojumā”

Uzņēmuma līguma nr.: 627/2025/2.2-9

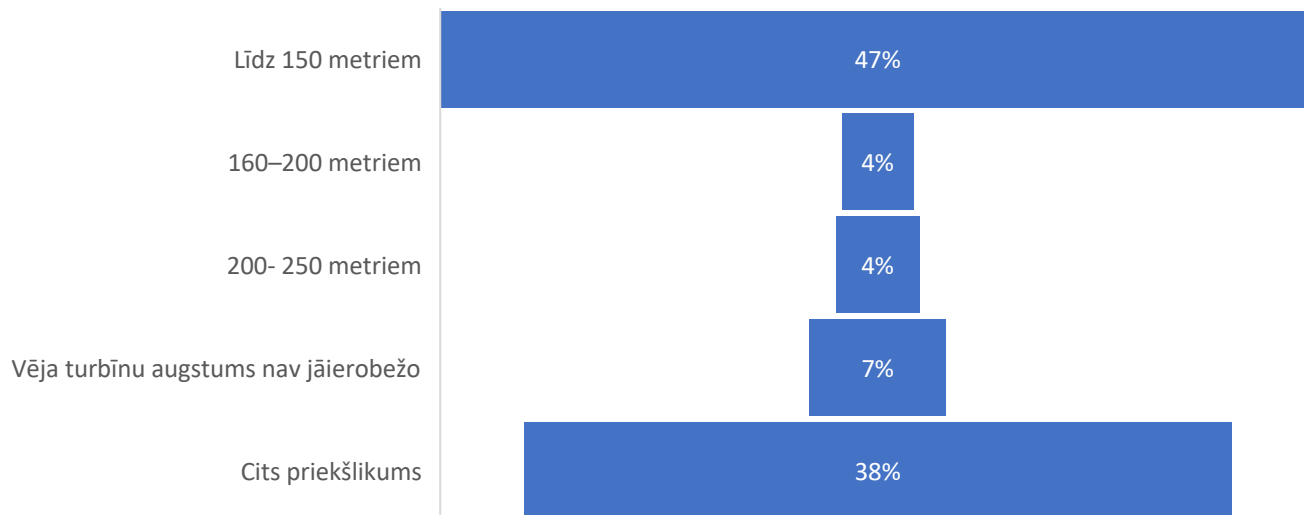
2.5. Tabula

Aptaujas respondentu viedoklis par “cits priekšlikums” atbilžu varianta - pietiekams attālums no vēja turbīnas līdz dzīvojamai vai publiskai apbūvei, pieminējumu skaits un īpatsvars no kopējā skaita; 2025

Pietiekams attālums no vēja turbīnas līdz dzīvojamai vai publiskai apbūvei	Pieminējumu skaits	Īpatsvars no kopējā pieminējuma skaita
1,3 līdz 5 km	58	16%
6 līdz 10 km	49	13%
11 līdz 20 km	32	9%
21 līdz 50 km	61	17%
virs 51 km	36	10%
Neatbalstu pilnībā vēja elektrostaciju būvniecību	131	35%

N=367

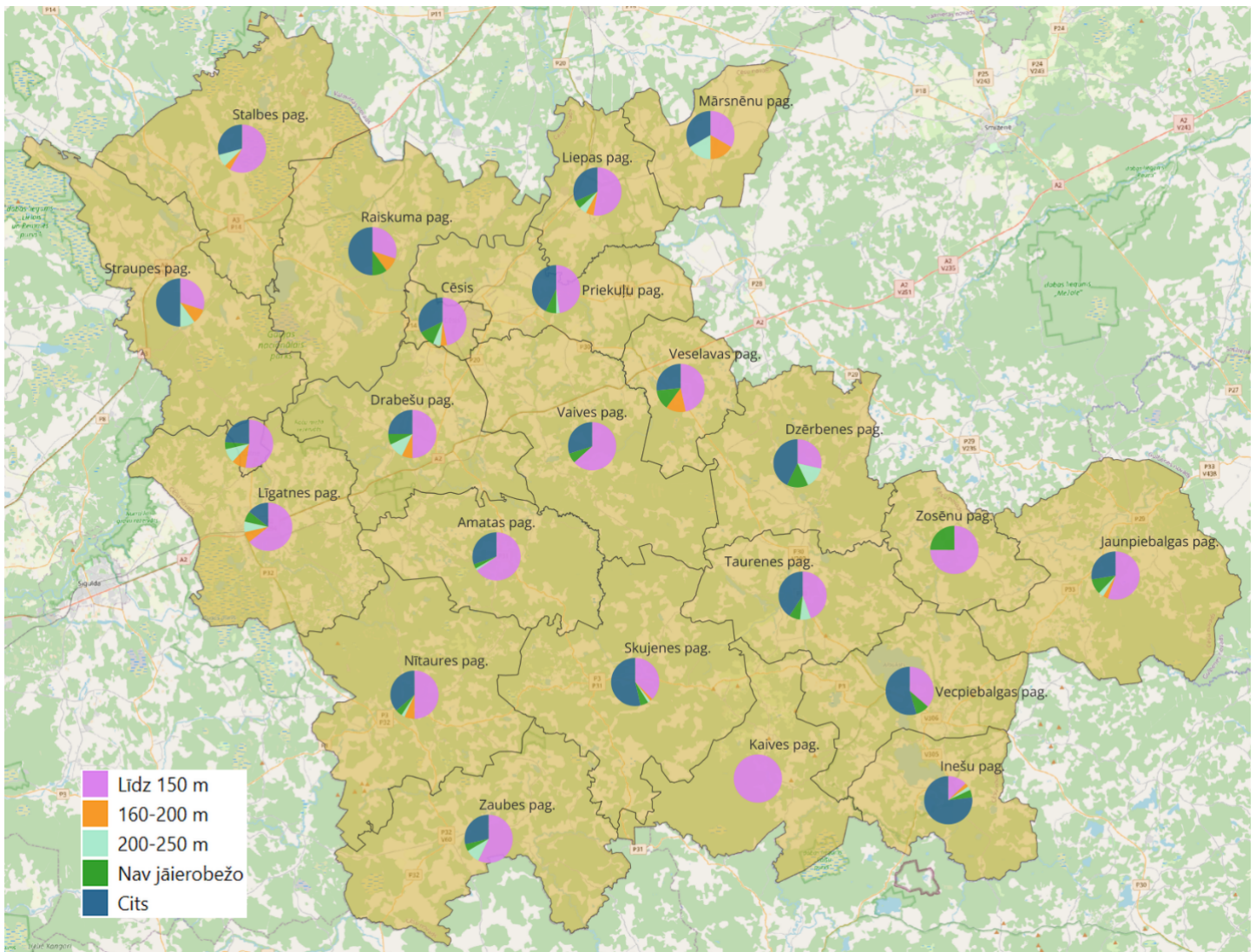
Aptaujas jautājums nr. 9. Aptaujas respondentu viedoklis par pieļaujamo maksimālo vēja turbīnas augstumu (kopējais augstums līdz spārna galam) Cēsu novadā



2.12.att. Aptaujas respondentu viedoklis par pieļaujamo maksimālo vēja turbīnas augstumu (kopējais augstums līdz spārna galam) Cēsu novadā; 2025

N=830

Jautājumā par turbīnu augstumu aptaujas respondenti ir pārliecināti, jo gandrīz puse respondenti (47%) pauž atbalstu Cēsu novadā zemām vēja turbīnām - līdz 150 metru augstumam. Nepilni 10% uzskata, ka atbalstāmas ir arī turbīnas ar augstumu no 160 līdz 250 metriem un tikai 7% pauž viedokli, ka vēja turbīnu augstums vispār nav pašvaldībā jāierobežo. Līdzīgi kā iepriekšējos jautājumos atbilžu variants “cits priekšlikums” ir 38% respondentiem, kas detalizētāk analizēts tabulā 2.6.



2.13.att. Aptaujas respondentu viedoklis par pieļaujamo maksimālo vēja turbīnas augstumu (kopējais augstums līdz spārna galam) Cēsu novadā pēc respondentu pagasta vai pilsētas dzīvesvietas, NI vai komersanta atrašanās vietas; 2025

“Eksperta pakalpojuma sniegšana sabiedriskās domas aptaujas organizēšanā par vēja elektrostaciju būvniecības aizliegumu Cēsu novada teritorijas plānojumā”

Uzņēmuma līguma nr.: 627/2025/2.2-9

2.6. Tabula

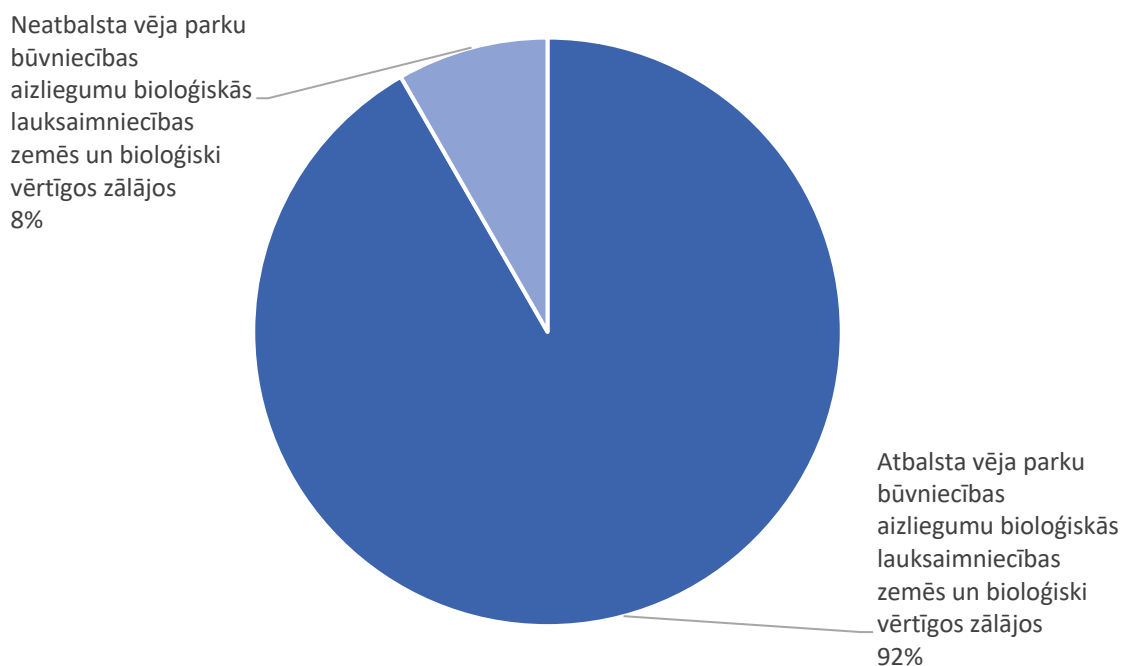
Aptaujas respondentu viedoklis par “cits priekšlikums” atbilžu varianta - pieļaujamais maksimālais vēja turbīnas augstums, pieminējumu īpatsvars no kopējā skaita; 2025

Pieļaujamais maksimālais vēja turbīnas augstums Cēsu novadā	Īpatsvars no kopējā pieminējuma skaita
Līdz 50 m	7%
51-150 m	12%
Neatbalstu pilnībā vēja elektrostaciju būvniecību	81%

Līdzīgi kā iepriekšējos jautājumos respondenti izmantoja atbilžu variantu “cits priekšlikums” par turbīnas augstumu, lai neizteiktu kopējo neapmierinātību pret vēja elektrostaciju būvniecības plāniem, ka tādi nav pieļaujami Cēsu novadā (81%).

Bet atbildot uz jautājumu pēc būtības, respondenti visbiežāk maksimālo turbīnas augstumu grupā no 51 līdz 150 metriem minēja 100 metri.

Aptaujas jautājums nr. 10. Aptaujas respondentu viedoklis par vēja parku būvniecības aizliegumu bioloģiskās lauksaimniecības zemēs un bioloģiski vērtīgos zālājos

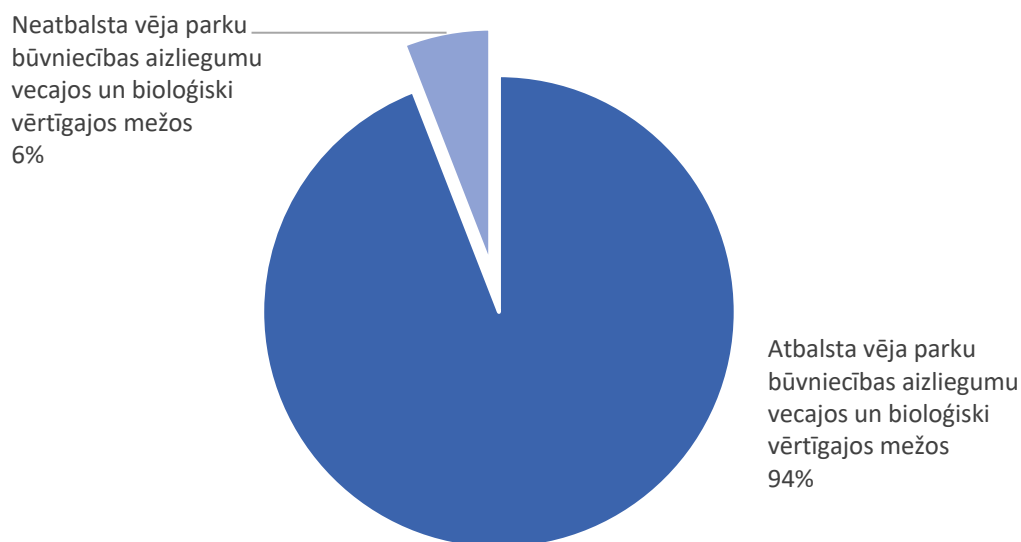


2.14.att. Aptaujas respondentu viedoklis par vēja parku būvniecības aizliegumu bioloģiskās lauksaimniecības zemēs un bioloģiski vērtīgos zālājos

N=830

Lielākā daļa (92%) aptaujas respondenti domā, ka bioloģiskās lauksaimniecības zemēs un bioloģiski vērtīgos zālājos teritorijas plānojumā Cēsu novadā būtu jāieziņē vēja parku būvniecības aizliegums.

Aptaujas jautājums nr. 11. Aptaujas respondentu viedoklis par vēja parku būvniecības aizliegumu vecajos un bioloģiski vērtīgajos mežos

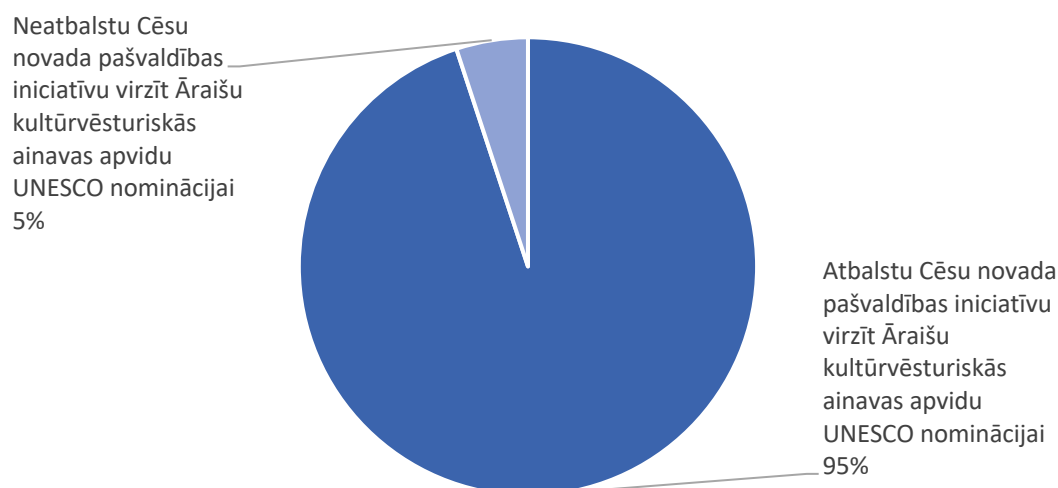


2.15.att. Aptaujas respondentu viedoklis par vēja parku būvniecības aizliegumu vecajos un bioloģiski vērtīgajos mežos

N=830

Līdzīgi kā iepriekšējā jautājumā par vēja elektrostaciju aizliegumu bioloģiskās lauksaimniecības zemēs un bioloģiski vērtīgos zālājos arī par jautājumu un aizlieguma nostiprināšanu būvniecībai vecajos un bioloģiski vērtīgajos mežos (94%) aptaujas respondenti uzskata, ka teritorijas plānojumā Cēsu novadā būtu jāieezīmē vēja parku būvniecības aizliegums.

**Aptaujas jautājums nr. 12. Aptaujas respondentu viedoklis par Cēsu novada pašvaldības
iniciatīvu virzīt Āraišu kultūrvēsturiskās ainavas apvidu UNESCO nominācijai**

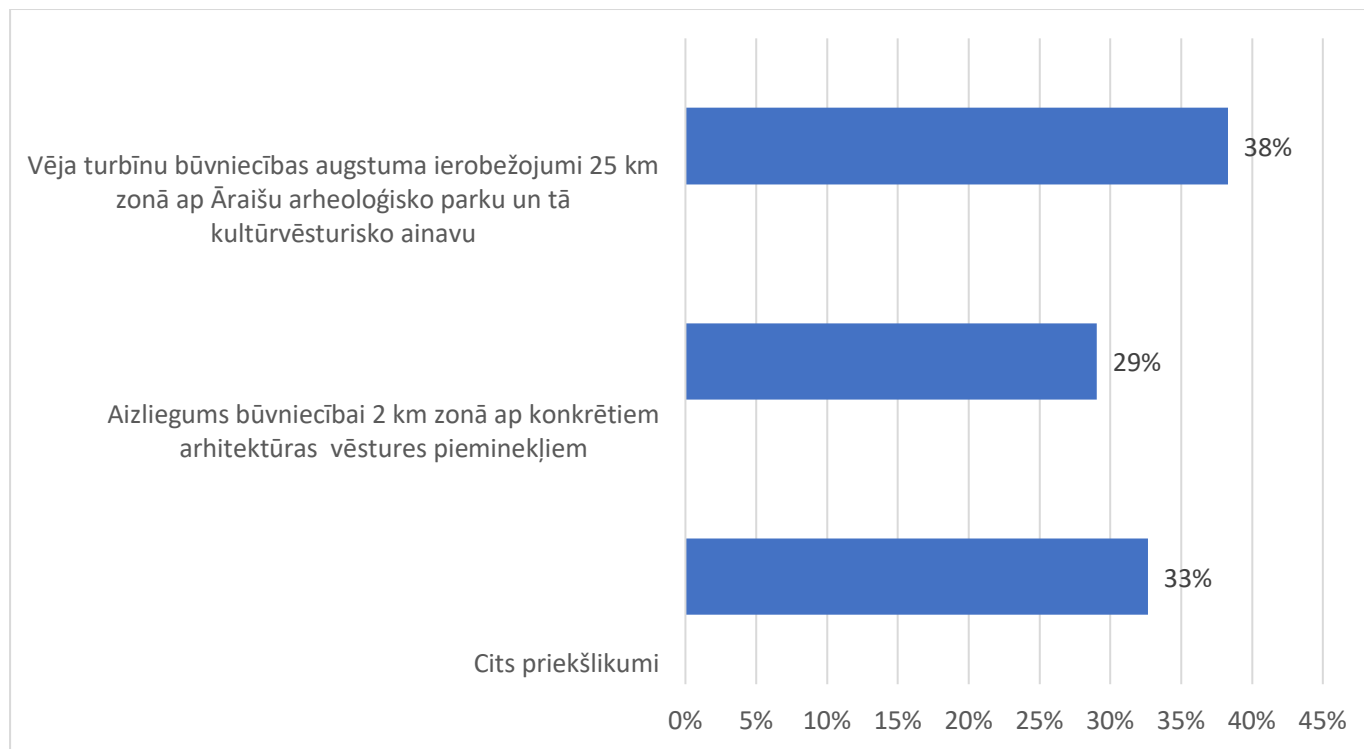


2.16.att. Aptaujas respondentu viedoklis par par Cēsu novada pašvaldības iniciatīvu

N=830

Uzsverot novada bagāto kultūras vēstures mantojumu, aptaujā tika jautāts vai iedzīvotāji atbalsta Cēsu novada pašvaldības iniciatīvu virzīt Āraišu kultūrvēsturiskās ainavas apvidu UNESCO nominācijai. 95% respondentu pauda atbalstu šai iniciatīvai - virzīt Āraišu kultūrvēsturiskās ainavas apvidu UNESCO nominācijai.

Aptaujas jautājums nr. 13. Aptaujas respondentu viedoklis par ierobežojumiem vēja elektrostaciju būvniecībai kultūras pieminekļu tuvumā



2.17.att. Aptaujas respondentu viedoklis par ierobežojumiem vēja elektrostaciju būvniecībai kultūras pieminekļu tuvumā

N=833

38% aptaujas respondentu norāda uz atbalstu noteikt ierobežojumus vēja turbīnu būvniecībai 25 km zonā ap Āraišu arheoloģisko parku un tā kultūrvēsturisko ainavu, 33% deva citus priekšlikumus par ierobežojumiem kultūras pieminekļu tuvumā, kas apkopoti tabulā 2.7. 29% norādīja uz atbalstu, ka 2 km zonā ap konkrētiem arhitektūras vēstures pieminekļiem ir aizliegums vēja elektrostaciju būvniecībai.

2.7. Tabula

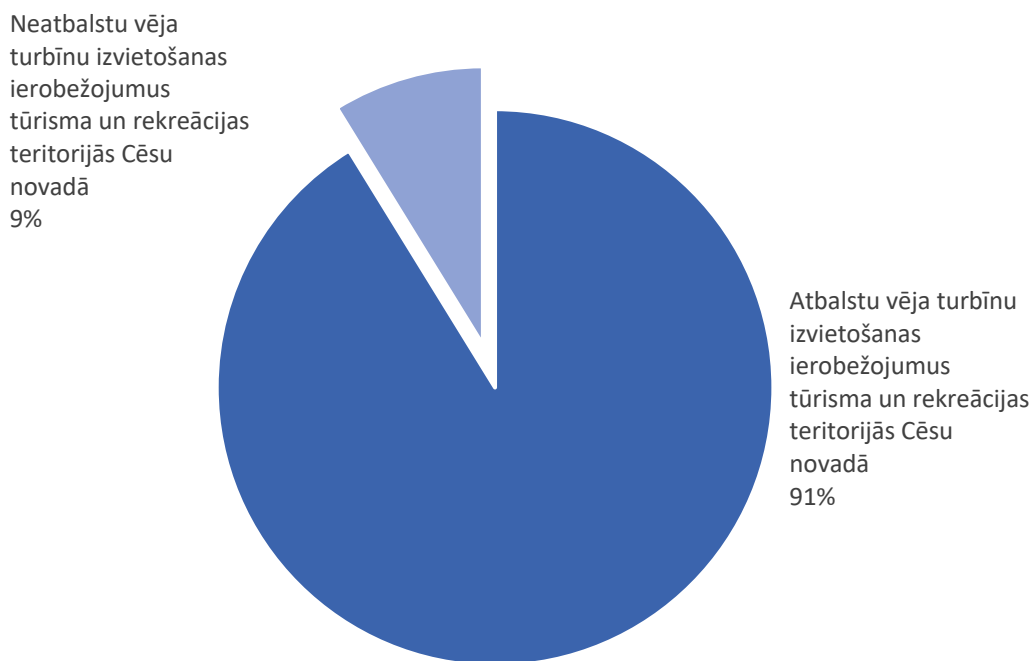
Aptaujas respondentu viedoklis par “cits priekšlikums” atbilžu varianta grupas – attālumi būvniecības aizlieguma zonas noteikšanai ap kultūras pieminekļiem, pieminējumu skaits, īpatsvars no kopējā skaita; 2025

Priekšlikums būvniecības aizlieguma zonas noteikšanai ap kultūras pieminekļiem	Pieminējumu skaits	Īpatsvars no kopējā pieminējuma skaita
20 km	23	8%
25 km	16	6%
30 km	4	1%
Cits attālums	36	13%
Neatbalstu pilnībā vēja elektrostaciju būvniecību	193	72%

N=272

Analizējot aptaujas respondentu sniegtās atbildes par priekšlikumiem attiecībā uz būvniecības aizlieguma zonas noteikšanu ap kultūras pieminekļiem, 72% izmantojot iespēju paust viedokli brīvā formā un norādīja, ka neatbalsta pilnībā vēja elektrostaciju būvniecību. Nākamā lielākā īpatsvara grupa bija atbilžu varianti ar plašu amplitūdu – no diviem līdz divsimt kilometriem kā aizlieguma zonas definēšanu ap objektiem. Vidējais attālums šajā grupā bija 35 kilometri, bet visbiežāk minētais attālums – 10 kilometri.

Aptaujas jautājums nr. 14. Aptaujas respondentu viedoklis par vēja turbīnu izvietojanas ierobežojumiem tūrisma un rekreācijas teritorijās Cēsu novadā



2.18. att. Aptaujas respondentu viedoklis par vēja turbīnu izvietojanas ierobežojumiem tūrisma un rekreācijas teritorijās Cēsu novadā

N=830

91% aptaujas respondentu norāda, ka atbalsta vēja turbīnu izvietojanas ierobežojumus tūrisma un rekreācijas teritorijās Cēsu novadā, nedaudz mazāk par 10% uzskata, ka ierobežojumi šajās teritorijās nav nepieciešami.

Aptaujas jautājums nr. 15. Aptaujas respondentu viedoklis par vēja turbīnu būvniecības aizliegumiem tūrisma un rekreācijas teritorijās (laivošana, makšķerēšana, tūrisma objekti teritorijas plānojumā)

Cēsu novads ir nozīmīgs tūrisma galamērķis arī Latvijas kontekstā, tāpēc iespējams respondenti ar stipru pārliecību ir noteikuši, lai saglabātu tā pozīcijas, ka aizliegumiem ir jābūt arī tūrisma un rekreācijas teritorijās – 70% aptaujas respondentu atzīmējuši, ka ir jābūt vēja turbīnu būvniecības aizliegumiem redzamības zonā ap Cēsu novada ūdenstecēm un ūdenstilpēm, kas tiek izmantotas laivošanai un makšķerēšanai, kā arī 2 km zonā ap tūrisma un rekreācijas vietām (piemēram, viesu namiem) un tūrisma objektiem nav atļauta vēju turbīnu būvniecība, uzskata 74% aptaujas respondentu, tabulā 2.8. redzams pieminējumu skaits konkrētajiem tūrisma un rekreācijas teritoriju veidiem.

2.8. Tabula

Aptaujas respondentu viedoklis par vēja turbīnu būvniecības aizliegumiem konkrētās tūrisma un rekreācijas teritorijās Cēsu novadā, pieminējumu skaits; 2025

Tūrisma un rekreāciju teritoriju veidi	Pieminējumu skaits
Aizliegums redzamības zonā ap Cēsu novada ūdenstecēm un ūdenstilpēm	577
Aizliegums 2 km zonā ap tūrisma un rekreācijas vietām (piemēram, viesu namiem) un tūrisma objektiem Cēsu novadā	618

N=830

[illegible]

41

2.9. Tabula

Aptaujas respondentu minēto objektu saraksts, kuru tuvumā būtu jāierobežo vēja elektrostaciju būvniecība

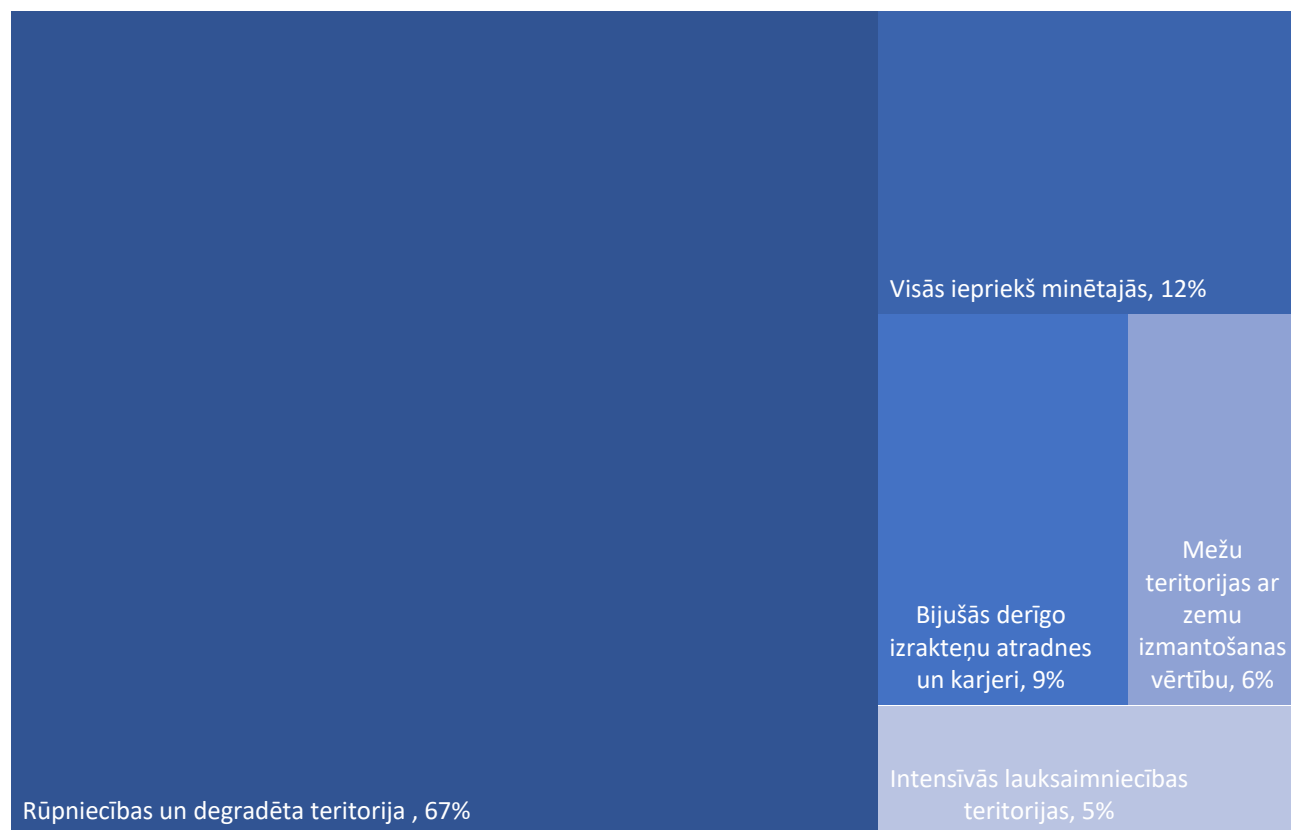
Objektu saraksts	Pieminējumu skaits
Kosas Svētā Nikolaja pareizticīgo baznīca	8
Doļu pilskalns	7
Ungurmuiža	5
Veselavas muiža	5
Āraišu ezerpils	4
Nēķina muiža	4
Āraišu dzirnavas	3
Māļu pareizticīgo baznīca	3
Drapmaņu senkapi	2
Gaujas nacionālais parks	2
Kosas kalte	2
Kosas kapi	2
Kurmju senkapi	2
Papīrfabrikas ciems un pārceltuve	2
Veselavas Zirgu pasts	2
Autobusa pietura “Merķeli”	1
Āraišu ezers	1
Baznīckalns	1
Bānūžu svētavots	1
Brežģa kalns	1
Veismaņu muiža	1
Vēveru etnogrāfiskais muzejs	1
Viņķu kalns	1
Vīstuči	1
ZS Krišvaldi Viesu nams	1
Žagarkalns	1
Brāļu kaudzīšu muzejs "Kalna Kaibēni"	1
Emīla dārziņa muzejs	1
Garlība Merķeļa Annas muiža	1
Jaunraunas muiža	1
Jāņmuiža	1

“Eksperta pakalpojuma sniegšana sabiedriskās domas aptaujas organizēšanā par vēja elektrostaciju būvniecības
aizliegumu Cēsu novada teritorijas plānojumā”

Uzņēmuma līguma nr.: 627/2025/2.2-9

Jurģukalns	1
Kārļa Skalbes muzejs	1
Ķēču ciema Lazdu kalns	1
Ķēču pilskalns	1
Ķīberes senkapi	1
Lejaslīgatnes ainava	1
Liepas muiža	1
Lodes muiža	1
Lodes-Apšu baznīca	1
Merķeļa dzīvesvieta	1
Nītaures pamatskola-muižas ēka	1
Olnieku viduslaiku kapsēta	1
Rāmuļu skola	1
Sišu senkapi	1
Skujenes baznīca	1
Skujenes pilskalns	1
Straupes pils	1
Vaives dzirnavas	1
Valņu kalns	1

Aptaujas jautājums nr.17. Aptaujas respondentu viedoklis par teritorijām Cēsu novadā, kur būtu pieļaujama vēja elektrostaciju būvniecība

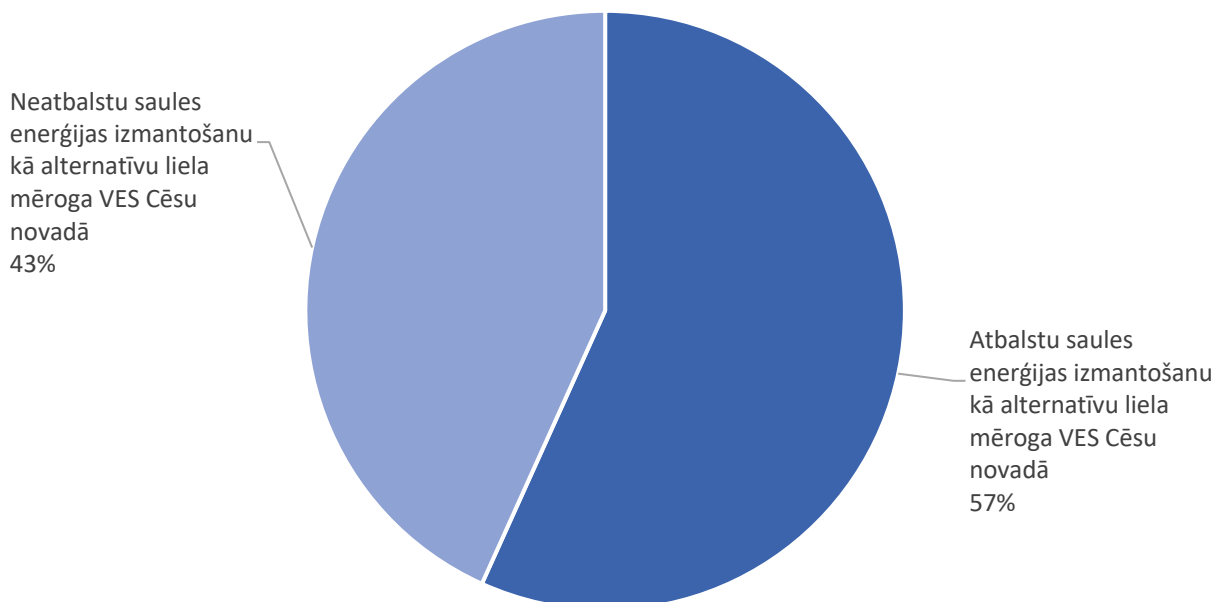


2.20. att. Aptaujas respondentu viedoklis par teritorijām Cēsu novadā, kur būtu pieļaujama vēja elektrostaciju būvniecība

N=830

Aicinot aptaujas respondentus dot priekšlikumus, kur, viņuprāt, būtu pieļaujama vēja elektrostaciju būvniecība, tad 67% norādīja, ka tās būtu rūpniecības un degradētas teritorijas Cēsu novadā. Atlikušās atbildes sadalās salīdzinoši līdzīgi starp bijušo derīgo izrakteņu atradnēm un karjeriem (9%), meža teritorijām ar zemu izmantošanas vērtību (6%) un intensīvām lauksaimniecības teritorijām (5%).

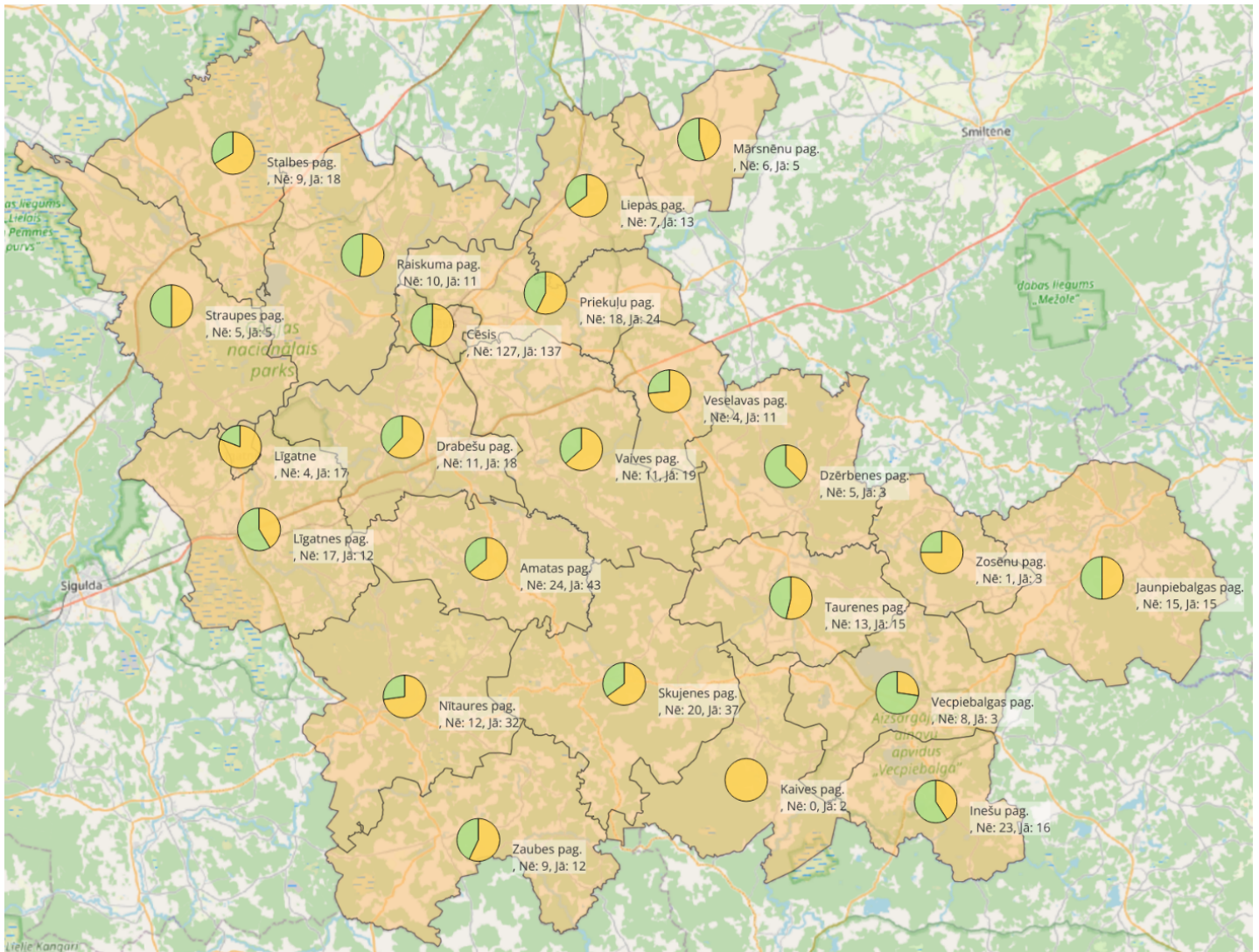
Aptaujas jautājums nr.18. Aptaujas respondentu viedoklis par saules enerģijas
izmantošanu kā alternatīvu liela mēroga VES Cēsu novadā



**2.21. att. Aptaujas respondentu viedoklis par saules enerģijas izmantošanu kā alternatīvu
liela mēroga VES Cēsu novadā**

N=830

Kopumā vairāk nekā puse aptaujas respondentu (57%) atbalsta saules enerģijas ieguvī Cēsu novadā kā alternatīvu vēja enerģijai, tomēr atlikušie 43% aptaujas respondentu neatbalsta arī saules enerģiju kā alternatīvu.



2.22.att. Aptaujas respondentu viedoklis par saules enerģijas izmantošanu kā alternatīvu liela mēroga VES Cēsu novadā pēc respondentu pagasta vai pilsētas dzīvesvietas, NI vai komersanta atrašanās vietas; 2025

Pielikumi

Pielikums nr. 1. Aptaujas jautājumu un atbilžu variantu pārskats

Nr	Jautājums	Atbilžu varianti
1	Aptaujas respondents	1.1. Esmu deklarēts Cēsu novadā
		1.2. Man pieder nekustamais īpašums Cēsu novadā
		1.3. Man pieder uzņēmums Cēsu novadā
2	Vai Jūs atbalstāt vēja elektrostaciju ar jaudu virs 20 kW un vēja parku būvniecību Cēsu novadā? (izvēlies atbildi no izvēlnes)	2.1. Atbalstu, ievērojot sabiedrības intereses par papildu ierobežojumu noteikšanu
		2.2. Pilnībā atbalstu
		2.3. Pilnībā neatbalstu
3	Vai, Jūsaprāt, Cēsu novada teritorijas plānojumā būtu jānosaka aizliegums vēja parku būvniecībai ainaviski vērtīgās teritorijās? (izvēlies atbildi no izvēlnes)	3.1. Jā
		3.2. Nē

“Eksperta pakalpojuma sniegšana sabiedriskās domas aptaujas organizēšanā par vēja elektrostaciju būvniecības aizliegumu Cēsu novada teritorijas plānojumā”

Uzņēmuma līguma nr.: 627/2025/2.2-9

4	Kurās ainaviski vērtīgās teritorijās Cēsu novada teritorijas plānojumā būtu jānosaka aizliegums vēja parku būvniecībai? (Iespējamās vairākas atbildes vai neatzīmēt nevienu)	4.1. Latvijas kultūras kanonā iekļautajās ainavu telpās Gaujas senielejas ainavā un Vecpiebalgas aizsargājamo ainavu apgabalā
		4.2. Gaujas nacionālā parka teritorijā
		4.3. Teritorijās ap Latvijas digitālajā ainavu atlantā definētajiem ainavu dārgumiem (Cēsu vecpilsētas ainava ar viduslaiku pili un parku, Vecpiebalgas pauguru ainava, Āraišu ezera un apkārtnes ainava, Lejaslīgatnes ainava ar papīrfabrikas ciemu un pārceltuvi, skats no Elkas kalna Skujenē, Jaunpiebalgas ainava, Veselavas muižas kompleksa ainava, Amatas ielejas ainava, skats uz Ķūķu klintīm Gaujā, Kazu gravas ainava Priekuļu novadā, Straupes pils kompleksa ainava)
		4.4. CITS
5	Vai Jūs atbalstāt 2 km būvniecības aizlieguma zonas noteikšanu ap Cēsu novada pilsētām un ciemiem! (izvēlies atbildi no izvēlnes vai ieraksti savu variantu)	5.1. Jā
		5.2. Nē
		5.3. CITS
6	Mazciems ir vēsturiski izveidojusies apdzīvota vieta	6.1. Jā, jāpiemēro tāds pats attāluma ierobežojums kā ciemiem ar noteiktām robežām (2 km)

	ar dominējošu izklaidu vai dominējošu koncentrētu apbūvi, kurai novada teritorijas plānojumā nav noteiktas robežas un kuras nosaukums ir iekļauts Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūras Vietvārdu datubāzē. Novada dome vai pašvaldības kompetentā institūcija nosaka mazciemā ietilpstošās adreses. Vai, Jūsaprāt, vēja turbīnu izvietošanu būtu jāierobežo arī ap vēsturiskiem mazciemiem, kuru nosaukumi ir zināmi, bet kuriem nav oficiāli noteiktas robežas? (izvēlies atbildi no izvēlnes)	
		6.2. Jānosaka vēja elektrostaciju būvniecības aizliegums mazciemā ietilpstošajos īpašumos
		6.3. Nē, ierobežojumiem jāattiecas tikai uz oficiāli noteiktām apdzīvotām vietām
		6.4. Grūti pateikt / Nav viedokļa
7	Ja vēlaties, norādiet mazciemu, ap kuru, Jūsaprāt, vajadzētu ierobežot vēja turbīnu izvietošanu.	7.1. CITS
8	Cik, Jūsaprāt, ir pietiekams attālums no vēja turbīnas līdz	8.1. Spēkā esošais regulējums (800 m) ir samērīgs

	dzīvojamai vai publiskai apbūvei? (izvēlies atbildi no izvēlnes vai ieraksti savu variantu)	
		8.2. Attālums piesaistīts vēja turbīnas augstumam – 5 turbīnu augstumi līdz publiskai un dzīvojamai apbūvei (piemēram, 250 m augstas turbīnas gadījumā to būtu aizliegts celt tuvāk par 1,25 km no tuvākās dzīvojamās vai publiskās ēkas)
		8.3. CITS
9	Kāds, Jūsaprāt, būtu pieļaujamais maksimālais vēja turbīnas augstums (kopējais augstums līdz spārna galam) Cēsu novadā? (izvēlies atbildi no izvēlnes vai ieraksti savu variantu)	9.1. Līdz 150 metriem
		9.2. 160–200 metriem
		9.3. 200- 250 metriem
		9.4. Vēja turbīnu augstums nav jāierobežo
		9.5. CITS
10	Vai, Jūsaprāt, vēja parku būvniecība būtu jāaizliedz bioloģiskās lauksaimniecības zemēs un bioloģiski vērtīgos	10.1. Jā

	zālājos? (izvēlies atbildi no izvēlnes)	
		10.2. Nē
11	Vai, Jūsaprāt, vēja parku būvniecība būtu jāaizliedz vecajos un bioloģiski vērtīgajos mežos? (izvēlies atbildi no izvēlnes)	11.1. Jā
		11.2. Nē
12	Vai atbalstāt Cēsu novada pašvaldības iniciatīvu virzīt Āraišu kultūrvēsturiskās ainavas apvidu UNESCO nominācijai? (izvēlies atbildi no izvēlnes)	12.1. Jā
		12.2. Nē
13	Kādi ierobežojumi, Jūsaprāt, būtu piemērojami vēja elektrostacijām kultūras pieminekļu tuvumā? (izvēlies atbildi no izvēlnes vai ieraksti savu variantu)	13.1. Aizliegums 2 km zonā ap konkrētiem arhitektūras, pilsēt būvniecības, vēstures pieminekļiem
		13.2. Vēja turbīnu augstuma ierobežojumi 25 km zonā ap Āraišu arheoloģisko parku un kultūrvēsturisko ainavu
		13.3. CITS

14	Vai, Jūsaprāt vēja turbīnu izvietošana būtu jāierobežo tūrisma un rekreācijas teritorijās? (izvēlies atbildi no izvēlnes)	14.1. Jā
		14.2. Nē
15	Kurās tūrisma un rekreācijas teritorijās būtu jānosaka vēja turbīnu būvniecības aizliegums? (Iespējamās vairākas atbildes vai neatzīmēt nevienu)	15.1. Aizliegums 2 km zonā ap tūrisma un rekreācijas vietām (piemēram, viesu namiem) un tūrisma objektiem, kas norādīti teritorijas plānojumā
		15.2. Aizliegums redzamības zonā ap Cēsu novada ūdenstecēm un ūdenstilpēm, kas tiek izmantotas laivošanai un makšķerēšanai
16	Ja vēlaties, norādiet arhitektūras vai vēstures pieminekli, kuras tuvumā, Jūsaprāt, vajadzētu ierobežot vēja turbīnu izvietošana.	16.1. CITS
17	Kādās teritorijās būtu pieļaujama vēja parku būvniecība? (izvēlies atbildi no izvēlnes)	17.1. Mežu teritorijas, kam nav augstas saimnieciskās vai vides izmantošanas vērtības
		17.2. Intensīvās lauksaimniecības teritorijas

		17.3. Rūpniecības un degradēta teritorija (piemēram, atkritumu pārstrādes poligons)
		17.4. Bijušās derīgo izrakteņu atradnes un karjeri
		17.5. Visās iepriekš minētajās
18	Vai Jūs atbalstāt saules enerģijas izmantošanu kā alternatīvu liela mēroga VES? (izvēlies atbildi no izvēlnes)	18.1. Jā
		18.2. Nē

Pielikums nr. 2. Eksperta sākotnēji iesniegtais piedāvājums par aptaujas anketas projektu un datu ievadprogrammas risinājumu

Sākotnējais aptaujas projekts pasūtītājam tika izveidots balstoties uz iesniegtajiem jautājumiem, izmantojot *Lime Survey*¹⁰ atvērtā koda platformu un izvietots www.opinio.lv.



OPINIO aptaujas -
Aptauja par vēja elel

Pielikums nr. 3. Ziņojuma grafisko attēlu izejas dati



Ziņojuma_datu_tab
ulas_FIN.xlsx

¹⁰ LimeSurvey GmbH. (2025). LimeSurvey: An open source survey tool (Versija 6.x) [Programmatūra]. <https://www.limesurvey.org/>